

Naročnina

Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 50 Din, za
inozemstvo 100 D

SLOVENECE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
malih oglasov po 150
in 2 D, večji oglas
nad 45 mm višine
po Din 2-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vredniti po 10 Din
Pri večjem g
naročilu popust
Izide ob 4 jutro
razen ponedeljka in
dneva po prezniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rekopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon št. 2050, upravnštva št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Cekovni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.348
za inzerate, Sarajevo št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Desperatna politika.

Naravnost gane človeka, ko sliši, kako SDS proklinja »žolte parazite« — to se pravi, ko »Jutro« drugim očita kapitalistične tendence ter mamonistično in protisocialno mišljenje. Pa tudi v političnem oziru je ta gospoda postala radikalna — ne sicer v nazorih, ampak vsaj v besedah in na papirju.

Nič ni bolj ogabno za poštenega človeka kakor to: videti in slišati, kako moralno izprinen človek moralizira ter se zgraža nad resničnimi ali izmišljenimi slabostmi drugih. Podoben občutek notranjega odpora se poloti človeka, ko čita v glasilu SDS članke proti socialni reakciji, proti korupciji, proti žoltim parazitom. Kajti ni je v tej državi stranke, ki bi bila toliko zakrivila, da se je pri nas razpasla korupcija, ki bi bila v taki meri podpirala socialno reakcijo, kot je to vršila skozi vsa leta ravno SDS. In ni je stranke, ki bi bila tako izrazit zastopnik »žoltih parazitov«, kakor je od svojega začetka do svojega konca bila SDS.

Do svojega konca! Občinske volitve so prvi dan pokazale, da se ta konec bliža. Tisti, ki so iz strahu pred terorjem in v skrbi za kruhek tvorili stalno gardo SDSarskih omizij po deželi, izgubljajo sedaj pred to gospodo rešpekt. Ko je izginil strah in rešpekt, se uveljavlja zdrav razum, ki obsoja politiko SDS. Obsoja jo prav radi istih grehov, katere sedaj grešnik hoče zvaliti na druge. Strah in rešpekt sta iz uradništva in obrtništva izginila, kakor hitro je izgubljena za SDS zadnja nada, da bi se mogla še kdaj dokopati do vlade. Ali menite, da za tistega uradnika, ki ste ga držali na svojih verigah z grožnjami o Macedoniji, redukciji itd., ni osvoboditev, citati, kako sam vrhovni šef SDS g. Pribečević na svojih zborovanjih izjavlja brezupnost SDS. Ali je mar to kaj drugega kot obup, če g. Pribečević že sedaj grozi, da bo bojkotiral novo izvoljeno skupščino. Ali se to ne pravi, da je SDS, izgubivši vsako nado, šla med desperade? Ali ni to skrajni obup, če vrhovni šef SDS vzklika na javnem zborovanju: »Kaj bo, ako oni, ki so hoteli to državo, izgubijo vero v svojo državo!« Tako govori šef stranke, ki je patriotizem proglasila izključno za svoj monopol. In sedaj, ko je stranka vsled svojih metod po celi državi zasovražena, izgubila ves svoj ugled, sedaj ti patrioti groze navzgor.

Iz govorov voditeljev in glasil se čuje obup dan na dan. Ta obup je maskiran z radikalnimi gesli, z istimi, proti katerim se je ta stranka doslej vedno borila. Danes nekateri celo prikrito koketirajo tako malo z republiko, čisto nalohno se poskušajo laskati boljševikom, igrajo čisto odkrito vlogo radikalnih marksistov in se delajo vnete borce proti korupciji. Danes seveda, ko so jim za prta vrata v vlado in ko se valed tega bliža konec in je že tu. Stranka, ki je živela in živovarila le s pomočjo oblasti, ki je dobivala glasove le s pomočjo terorja, izrabljajoč svojo oblast, taka stranka mora vsaka doživeti tak konec takoj, ko ji njeni življenjski viri usahnejo. Ti viri so bili oblast in zlati mamon.

S pomočjo teh virov je ta stranka organizirala fašistične pohode po državi; ti fašistični pohodi so bili naperjeni proti socialnemu pokretu med delavstvom. Smrt, krogla, bodalo in klesče — to je bila signatura teh pohodov. In sedaj, ko je konec tu, se ta stranka zgraža nad nasiljem in terorjem.

Poleg fašističnih pohodov se je po državi pomikal še drug sprevod. Od afere do afere je romala ta stranka. In vse te afere so bile obeležene za koruptne, mamon je pošiljal svoje »žolte parazite« k »svinčeni aferi« in neštetim drugim aferam. Le preveč teh afer je slonelo na ramenih slovensko govorečih a neslovenski mislečih ljudi. Zato tudi boj proti korupciji, ki se danes proklamira ta stranka, ne bo vnet. Ta klic dokazuje le njen skorajšnji konec. Res važno je poglavje o »žoltih parazitih«, tako važno, da ima celo več podnaslovov. En podnaslov, ki glavni naslov le podkrepí, se glasi: »svinčeni paraziti«, »Jadranska banka«, »Slavenska banka«, »Jaka Smola« itd. Teh podnaslovov je mnogo, mnogo preveč! Ne! Jaka Smola naj se nikari ne zgraža nad korupcijo! S tem le dokazuje, da so njemu tudi vrata do korupcije že zaprta! To pa ni njegova čednost, ampak le njegov konec!

In ljudje, ki to vidijo in mislijo s svojo glavo, se otrsajo komande Jaka Smole, kakor se dokazuje nedeljske volitve in bodo še dokazale skupščinske!

Konec! »Gestern noch auf stolzen Rossen, heute durch die Brust geschossen, morgen in das kühle Grab!«

Seja glavnega odbora NRS.

Belgrad, 21. jun. (Izv.) Mnogo pričakovana seja glavnega odbora radikalne stranke se je končno vršila danes. Od 25 članov glavnega odbora jih je tekom časa umrlo 10, tako da jih je še 15. Seje se je udeležilo 13 članov. Boža Maksimović na sejo ni prišel, kar se tolmači na ta način, da so centrumaši nezadovoljni z delovanjem glavnega odbora. Kakor znano, imajo v glavnem odboru večino pašičevci.

Seja se je pričela ob pol 10. Prvi je govoril Aca Stanojević, ki je govoril skoro eno uro. Obširno je razpravljal o stanju radikalne stranke in o položaju, ki je nastal z razpisom volitev. V govoru je naglasil, da je sedanjih nezdravih razmer v radikalni stranki kriva politika, ki se vodi od padca poslednje Pašičeve vlade. V svojem govoru je precej ostro napadel sedanjega predsednika vlade Veljo Vukičevića. Nato je predlagal, da se naj na današnji seji izvoli samo toliko oseb, kolikor jih je potrebno, da se dobi potrebni kvorum za delo. Nato je tudi označil osebe, ki jih je treba izvoliti.

Po Stanojevićevem govoru ni bilo nobene debate. Kandidati, ki jih je predlagal, so se soglasno sprejeli. Izvoljeni so bili sledeči: Andra Stanić, bivši železniški minister, radikalni poslanec iz užiškega okrožja, Ljuba Stojadinović-Segedinac, poslanec, bivši predsednik vlade Nikola Uzunović, poslanec Ranko Trifunović in dr. Slavko Miletić.

Ko se je seja končala, so vsi člani odšli v hotel »Pariz«, kjer jih je pričakovalo veliko število uglednih radikalov. O sami seji so izdali sledeče obvestilo:

Uredba o melioracijskih delih.

IZ SEJE FINANČNEGA ODBORA.

Belgrad, 21. junija (Izv.) Na današnji seji finančnega odbora je prišla v razpravo uredba o melioracijskih delih, katero je predložil sedanji kmetijski minister Stanković na podlagi pooblastila iz finančnega zakona. Ta uredba določa 600 milijonov posojila, ki ga bo dobila državna hipotekarna banka v svrhu, da od tega daje posojila vodnim zadrugam. Dela, ki se naj izvršijo s tem posojilom, so določena na 10 let. Zadruge prvi dve leti ne bodo plačevale nobenih anuitet. Če pa so pasivne, potem pa sploh ne bodo plačevale anuitet, marveč se bodo sprejele v proračun. Poslanec Smodej je pri tej priliki poudarjal, da se je vprašanje melioracijskih kreditov in melioracij v naši državi sploh zelo zanemarjalo, kar se vidi v proračunu. Zeleti bi bilo, da bi minister namesto uredbe pred-

ložil zakon. Ker pa je narodna skupščina razpuščena, je bolje uredba nego nič. Predložena uredba pomenja, da se bo vprašanje melioracij v bodoče bolje obravnavalo nego doslej. Pričakuje, da bo minister dajal posojila vodnim zadrugam, predvsem tistim, ki obstoje in ki so kakor zadruga za osuševanje ljubljanskega barja, dosedaj dobro delale, pa je njih delovanje vsled pomanjkanja kreditov v zadnjih letih zaostalo. Govornik te uredbe ne smatra za vprašanje zaupnice ali nezaupnice vladi, nego jo presoja s stvarnega stališča. Ker uredba dokazuje, da se ministrstvo briga za vprašanje melioracij, bo glasoval za.

Nato se je vršilo glasovanje. Uredba je bila sprejeta s 15 proti 2 glasovoma. Proti sta glasovala samo sam. demokrata. Prihodnja seja finančnega odbora bo jutri.

Državni odbor.

Belgrad, 21. jun. (Izv.) Večina članov državnega odbora je že prišla v Belgrad. Na prvi seji, ki se bo vršila pod predsedstvom predsednika narodne skupščine Marka Trifkovića, pride v razpravo razdelitev dela in ugotovitev načina delovanja državnega odbora za časa volivnih priprav.

Radičevci ogorčeni.

Belgrad, 21. jun. (Izv.) Policija je današnje »Politiko« zaplenila. Po nekaterih vesteh je bila zaplenjena radi tega, ker je prinesla obširno poročilo o tem, kako so radičevci Košutiča in dr. Sveгла v Skoplju napadli in ju tudi z orožniki izgnali iz južne Srbije. Radičevci so radi tega ogorčeni in dajejo obširne izjave, v katerih protestirajo proti takim nasiljem, ki Radičevi stranki onemogočajo vsako akcijo.

Albanski spor.

Obiski v zunanjem ministrstvu.

Belgrad, 21. jun. Včeraj sta obiskala zunanje ministra dr. Marinkovića francoski poslanik Daude in italijanski poslanik Bodrero, danes pa angleški poslanik Kennard. Obvestili so ministra o uspehu diplomatskega koraka v Tirani. Kakšen je ta uspeh, do sedaj ni avtentično objavljeno. V diplomatskih krogih se zatrjuje, da je albanska vlada na pritisk velesil pristala na predlog, da izpusti Gjuraševića in istočasno sprejme novo jugoslov. noto, ki bo prvo noto našega odpravnika poslov v Tirani razveljavila. Nato se ob-

nove diplomatski odnosi med obema deželama in uvedejo pogajanja za rešitev raznih jugoslovansko-albanskih vprašanj.

Igra Italije.

Belgrad, 21. jun. V nasprotju z vestmi, da je Albanija pristala na predlog velesil glede rešitve spora z našo državo, prihajajo od druge strani vesti, da je Ahmed Zogu, opirajoč se na italijansko podpiranje, odklonil posredovanje in ponovno obtoževal našo državo izzivanja.

Rim, 21. jun. »Giornale d'Italia« priobčuje članek o koraku velesil v Tirani v Belgradu. Članek odkriva, da je to diplomatsko akcijo vodila Italija, sodelovale pa so Anglija, Francija in Nemčija. S tem svojim prizadevanjem za spravo med Albanijo in Jugoslavijo, pravi list, je Italija znova potrdila značaj svoje politike in bi bil čas, da bi v Belgradu in prijateljskih inozemskih krogih nasproti tej politiki izpremenili svoje stališče.

Francija za mir.

Pariz, 21. junija. Minolo nedeljo so v Luneville odkrili spomenik padlim vojakom. Slavnostni govor je imel ministrski predsednik Poincaré. V svojem govoru je naglašal, da je Francija premaganemu nasprotniku vedno nudila roko v spravo in tudi sedaj nič drugega ne želi, nego da živi s svojimi sosedi v miru. To je pa samo tedaj mogoče, ako se sklenjene pogodbe drže. Nato je Poincaré podal razvoj loarneke politike, slavil Društvo narodov in obžaloval, da Nemčija doslej še vedno ni dokazala iskrene volje za mir. Govornik navaja

Somišljeniki!

1. Prepišite volivne imenike! Preglejte jih in pripravite vse za reklamacije. Ne izgubljajte časa. Vsak glas je vreden truda.
2. Uredite takoj vse radi predstavnikov.

Tajništvo SLS.

razne izjave nemških ministrov, ki so vse preje nego miroljubne. Kadar se bo Nemčija iskreno odpovedala Alzaciji-Loreni, kadar bo v zmislu sklenjenih dogovorov reorganizirala svojo policijo, razpustila svoje vojaške organizacije, spremenila svoje vojašnice v civilna poslopja in popolnoma porušila svoje vzhodne utrdbe, bo svetu dano jamstvo za mir, razpršilo se bo vse nezaupanje in zblizanje med Nemčijo in Francijo bo olajšano. Ob sklepu se je Poincaré ponovno jasno in odločno izjavil za mirovno politiko, ki jo hoče ves francoski narod.

Pariz, 21. junija. Včeraj je govoril na železničarskem banketu vojni minister Painlevé. Naglašal je mirovno voljo Francije in se izrekel proti vsaki bodoči vojni. Obsodil je tudi delovanje tretje internacionale, ki pomenja nevarnost za mir.

Berlin, 21. junija. Poincaréjev govor v Luneville-u je nemške kroge v živo zadel. Listi izjavljajo, da je to odkrita napoved nasprotja proti Briandovi politiki.

Nova kardinala.

Rim, 21. junija. V včerajšnjem tajnem konzistoriju je papež imenoval poznanskega nadškofa in poljskega primasa msgr. Hlonda in nadškofa v Mechelnu msgr. van Roeva za kardinala.

V svojem nagovoru se je sv. oče spominjal preganjanja kristjanov na Kitajskem in naglasil, da na grozotah meščanske vojne ni kriv velikodušni in redoljubni kitajski narod, marveč zunanji prevratni vplivi. Sv. oče bo v kratkem podal nove dokaze svojega velikega zanimanja za kitajske zadeve.

Potem je sv. oče prešel na Mehiko in povdaril, da spada zadržanje episkopata, duhovščine in vernikov v Mehiki med slavne liste katoliške cerkve. Tudi mehiške grozovitosti in sovraštvo proti veri izvira iz prevratnih idej. Končno je sv. oče ponovno obsodil delovanje »Action Française« in njenih pristašev.

...

Mons. Avgust Hlond, nadškof poznanski in primas Poljske se je rodil dne 5. julija 1881. v Brzeckowicach v Sleziji. Bil je drugi izmed dvanajstih bratov in sester, od katerih je devet še živih. Tretji sin je bil Anton, znan skladatelj in ustanovitelj orlarske šole v Przemislu in dve leti provincijal salezijanskih zavodov na Poljskem. Zadnji, po imenu Klemen, tudi salezijanec, živi v Barceloni in so izpopolnjuje v mehaniki, predzadnji, Janez, je pa specialist kožnih bolezni v Katovicah. Sestre so poročene in so vzgledne matere.

Oče Janez je umrl takoj po vojski, mati Marija pa živi v preprosti hišici od male penzije po soprogu-železničarju in od majhnega vrta, ki ga pridno obdeluje.

Potem, ko je Avgust v 12 letu dovršil ljudsko šolo, je obiskoval dve leti gimnazijo v Misowicach. Ko pa je slišal svojega starejšega brata Ignacija, ki je stopil v noviciat salezijanske družbe, koliko dobrega izvršuje ta družba širom sveta, je sklenil vstopiti tudi on. Blagoslovljen od pobožnih staršev je prišel z Ignacijem v Turin, kjer je dovršil gimnazijo in stopil v noviciat v Foglizzo. Nato je obiskoval štiri leta Gregoriansko vseučilišče v Rimu in slednjič štiri leta filozofsko fakulteto na vseučilišču v Krakovem in Lvovu.

Dne 23. septembra 1905. ga je mons. Novak sedanji škof v Przemislu posvetil v Krakovem v duhovnika. Ko je prebil dve leti kot katehet v zavodu Lubomirskega v Krakovem, je bil imenovan za ravnatelja novega salezijanskega zavoda v Przemyslu. Ko se je predstavil škofu Gelczaru, je ta, videč tako mladega duhovnika, vzdiknil: »Oportet adhuc crescere aetate, scientia et gratia apud Deum et homines, treba, da rasteš v starosti, učenosti in milosti pri Bogu in ljudeh.« In gospod Avgust je res hitro rasel in pokazal svoje velike zmožnosti najprej kot ravnatelj salez. zavodov v Przemyslu in Dunaju, potem kot provincijal salezijanske provincije na Nemškem in slednjič v raznih zelo zamotanah zadevah med Poljsko in sv. Stolico in je po mnogih zaslugah v starosti 46 let postal kardinal sv. Cerkve in primas cele Poljske.

Novi kardinal je bival že večkrat tudi v Ljubljani. Zadnjič, — takrat še ni bil škof — se je mudil v Ljubljani pred dvema letoma na kongresu »za vzhodno bogoslovje«. V svojih obiskih se je zelo zanimal za slovenski narod in ga visoko čislal. Zato mu tudi Slovenci častitamo k visokemu imenovanju in mu želimo v novi časti obilo sreče!

Neronske grozote v Mehiki.

(Posebno poročilo rimske svetovne korespondence.)

STRASNA PREGANJANJA. — 3000 LJUDI BREZ STREHE. — GROZOVITA ZVERSTVA. OBSTRELJEVANJA IN POŽIGI. — USMRITVE DUHOVNIKOV. — MUČENIK SPOVEDNE TAJNOSTI. — ŽIVI POKOPANI. — MUČENISTVO OTROK. — NA VELIKI PETEK KRIZAN.

Strašna preganjanja.

Po najnovejših poročilih iz Mehike je postalo preganjanje katoličanov in katoliške cerkve tako nečloveško in peklenko, da ni več mogoče zadržati splošnega boja za versko svobodo, da ni več mogoče dušiti plamena vojne, kar pa bo najbrže konec krvavega gospodstva predsednika Callesa.

3000 oseb brez strehe.

Vsled najnovejših zverstev Callesa in njegovih rabljev je bilo v državi Jalisco samo v zadnjih 14 dnevih 3000 mož, žena in otrok pregananih s svojih domov. Ti se sedaj potikajo okrog kot preganjani begunci brez strehe, brez hrane, brez vsakega varstva. Na stotine drugih pa leži mrtvih pod razvalinami svojih razrušenih hiš.

Grozovita zverstva.

Poročilo iz Guadalajara, glavnega mesta države Jalisco od 30. maja se glasi: »Calles je mirne duše in hladne krvi z ognjem in mečem opustošil vso meksikansko državo Jalisco, eno najrodovitnejših in najbogatejših cele republike. Prizanesel je le večjim mestom. Vasi so povsod razstreljene in kmetije uničene. Tistih, ki so bili poklani, najbrže nikdar ne bo mogoče prešteti.«

Callesov namen je bil, iznebiti se vsakega človeka, ki se mu je upiral. In v državi Jalisco je bilo teh na stotine, katerih so se mnogi odkrito borili proti njegovim nasiljem. Sedaj misli, da je za nekaj časa svoj načrt uresničil. V resnici pa je postavil proti sebi tisoče in tisoče drugih ter izvršil zverstvo, ki bo ostalo odslej najtemnejše v celi zgodovini Mehike.

Nadaljnja poročila javljajo, da so po celi državi Jalisco tisoči in tisoči ubežali pred grozodejstvi Callesovih tolp. Po mnogih mestih presega število beguncev 12.000 in še več. H grozotam vojne in preganjanja prihaja še grozeča lakota, ker so vsi begunci brez sredstev in brez hrane. Položaj beguncev je pomilovanja vreden, čeprav ne manjka plemenite pomoči in ganljive sočutnosti, posebno v Guadalajari.

O zverstvih in požigih, o zverinskih popačenosti in pekleni podlosti poročajo strašne podrobnosti, ki ne zaostajajo za zločini Nerona in Dioklecijana.

Obstreljevanja in požigi.

P. Vilfrid Parsono D. J., izdajatelj »Amerike«, ki se je pravkar vrnil z vožnje ob obalah Mehike, kjer se je sešel na razgovor s preganjanimi mehiškimi škofi, ravno tako poroča strašne podrobnosti o grozodejstvih, zverstvih in klanjih, ki so se v masah izvršila na mirnih državljanih, ženah in otrocih. Ko je P. Parsons popisal, kako je general Anaro sam prevzel poveljstvo, da zatre odpor in upor v državi Jalisco poroča dalje:

»Izdan je bil oklic, ki je zapovedal vsemu prebivalstvu, naj odide v gotova, točno označena mesta. Obenem je bilo rečeno, da bodo vsi tisti, ki ne bi hoteli oditi, veljali za pomagače upornikov. Ravno pa so se začele prve žetve na kmetijah v Jalisco. Takoj so vrel tisoči v mesta, vozeč seboj toliko pridelkov, kolikor so mogli. Trgi so bili prenapolnjeni. Tedaj je razglasila vlada, da se morajo pridelki prodati po smešno nizki ceni, tako nizki, da je to bil propad za te begunce. Tistim, ki so se branili po taki ceni prodajati, je oblast pridelke zaplenila.

Dne 17. maja je bilo izdano povelje, obstreljevati vasi, »da se iztrebijo pomagači upornikov.« Prvi strašni prizor se je zgodil pri El Toro Hacienda. Tam so namreč uporniki nekaj dni poprej občutno porazili oddelek zvezine vojske pod generalom Rodriguezom. Letala zvezine vojske so letala nad skupinami hiš in metala bombe. V krogu okrog postavljene zvezine čete pa so streljale na nje s puškami. Nekaj prebivalcev je bilo ustreljenih pri poskusu ubežati, drugi pa so zgoreli ali pa so vsled eksplozij bomb zleteli v zrak.

Cela država Guanajuato je razburjena radi usmrtitve navadnega vernika, čegar ime je menda Rafael Chovel. Ta je oskrboval neko cerkev v predmestju mesta Leon, glavnega mesta države. Zvezini vojaki so ga našli skritega v hiši čevljarja Juana Chagolla. Oba so prepeljali v Levu in ju skrivaj usmrtili. Chovela zato, ker so ga obtožili, da je duhovnik, Chagolla pa, ker se je skrival.

Ko je Chagollova žena, mati 8 otrok, katerih edina opora je bil mož, prišla k generalu Danielu Sanchezu, da ugovarja in mu pove, da Chovel ni nikak duhovnik, so jo vrgli v ječo. Onadva sta bila že usmrčena. In zvezine oblasti so mislile, da bodo mogle stvar prikriti, če zapro ženo.

Usmrtitve duhovnikov.

Pri nekem pogrebu so mrliča pozno zvečer prinesli na pokopališče, tako je bilo nemogoče pokopati ga istega večera. Pri mrliču je ostal za stražo njegov sorodnik. Nenadoma ga ponoči prestraši streljanje. Drugo jutro

vpraša grobarja, kaj je streljanje pomenilo. Grobar odgovori: »Pridite in pogledajte! Toda molčite, če Vam je življenje ljubo.« In pokazal mu je več duhovnikov, ki so bili po noči ustreljeni, ter dostavil, da se druge noči dogaja isto. — V Guadalajari je bil duhovnik Saba Reyes polit z bencinom in živ sežgan.

Mučenik spovedne tajnosti.

V Zacatecasu je duhovnik Carrea nekega dne bolniku nesel sv. popotnico. Vkljub vsej previdnosti ga je pri tem presenetil oddelek vojakov. Zasmehovali so ga ter mu hoteli odvzeti sveti sakrament, da ga onečastijo. »Morete me umoriti,« je zaklical duhovnik, »toda nikdar ne bom trpel takega božjega ropala.« Pri teh besedah hitro skoči nekaj korakov nazaj ter zavzije sveto hostijo. Besni vojaki planejo na duhovnika ter ga med surovim postopanjem peljejo pred poveljnika. — »Najprvo,« pravi poveljnik, »spovejte te upornike, ki jih tu vidite in ki bodo sedajle ustreljeni, potem bomo z Vami dalje govorili.« Duhovnik je storil, kakor mu je bilo rečeno ter je tolažil in bodril ujetke katoličane. Komaj so se ujetniki izpovedali, se obrne poveljnik k duhovniku: »Na licu mesta mi povejte, kaj so Vam ti ljudje povedali!« — »Nikdar!« odvrne ogorčeno duhovnik. »Kako? Nikdar?« zavpije poveljnik. »Na licu mesta Vas dam ustreliti!« — »Storite to! Noben duhovnik ne bo prekršil spovedne tajnosti. Pripravljen sem umreti!« Ves besen da poveljnik ustreliti junaškega duhovnika.

Mučenilstvo otrok.

Ko so zasedli mesto Arandas, so vojaki ujeli dečka 13 let, ki ni mogel ubežati. Začuden radi njegove mirnosti in drznosti, so ga pozvali, naj gre z njimi, da mu bodo že pomagali naprej. Deček pa zgrabi svoj rožni venec in svoj križec, ki ga je nosil na prsih, ter ponosno odgovori: »Vi se bojujete za enega človeka, jaz pa se bojujem za Boga. Naj živi Kristus, Kralje! Komaj je izustil besede, se je mali junak zgrudil na zemljo, preluknjan od krogel.

V Parrasu so prijeli 5 članov »Asociacion Catolica de la Juventud Mexicana« (Zveza katoliške mladine), češ ker so baje zgrabili za orožje za katoliško stvar. Ko so jih peljali na pokopališče, je eden vojakov opazil, da je med ujetniki deček komaj 15 let. Vojak ga je iz usmiljenja hotel rešiti ter ga je z naročilom poslal v mesto, da mu da tako priliko za beg. Kako se začudi vojak, ko zagleda, da se je deček tik pred usmrtitvijo drugih vrnil ter postavil v vrsto poleg svojih tovarišev. Začuden ga vpraša vojak: »Ali nisi opazil, da sem te poslal v mesto, da te rešim?« — »Seveda,« odvrne mladi junak, »toda če morajo umreti moji tovariši, ker so katoličani, potem sem jaz ravno toliko kriv kot so oni. Hočem z njimi deliti isto usodo.« Tako je umrlo 5 mladih mučencev.

Na veliki petek križan.

Mladi Manuel Bonillas iz ugledne rodbine, ki je kot pravi apostol deloval, da organizira krožke katehistov, je bil v Toluci prijet na veliki petek okrog poldne. Ko so Callisti bogoskrunsko zasramovali prizor na Kalvariji, so privezali mladeniča za roke in noge na križ. Proti 3. uri so ga na križu ustrelili.

* * *

Tako preganjanje katoličanov v Mehiki vsak dan zahteva novih žrtev. Palma za palmo pada na sveže mučeniške grobove. Strašno trpljenje in zatiranje mehiškega krščanstva, dokazi junaških kreposti in vzvišeno prenašanje najtežjih muk in smrti radi Kristusa bodo nekoč listi slave v zgodovini cerkve, ki je vsled božje obljube v najglobljem miru ni mogoče razkrojiti in v časih najgrozovitejših preganjanj ne premagati. Et portae inferi non praevalerunt erga eam!

Rakovski o odnošajih s Poljsko

v Pariz, 21. junija. (Izv.) Tukajšnji ruski poslanik Rakovski je podal zastopnikom francoskega parlamenta izjavo, v katerih zatrjuje, da so različne vesti o pretiranih zahtevah Rusije napram Poljski ob priliki umora sovjetskega poslanika v Varšavi, predvsem pa vest o tretji notni poljski republiki, neresnične. Izjavil je, da sovjetska vlada čaka vrnitve zunanjega ministra Zaleskega v Varšavo, da bi se pogajanje zopet nadaljevalo in doseglo izboljšanje medsebojnih odnošajev. Rusija hoče s svojim predlogom doseči, da se sklene pogodba, da nobena izmed držav ne bo druge napadla.

IZID OBČINSKIH VOLITEV V VARŠAVI.

v Varšava, 21. jun. (Izv.) Izid obč. volitev v Varšavi kaže veliko premoč poljskih glasov. Od 60.000 oddanih glasov je bilo poljskih 40 tisoč, judovskih 15.000, ruskih in beloruskih 1600 in litavskih 1012. Poljaki so dobili 34 mandatov, Judje 12, Rusi 1 in Litvanci 1.

Konferenca treh v Ženevi

Ženeva, 21. jun. Včeraj popoldne se je v javni seji otvorila konferenca treh za omejitve oboroževanja na morju. Konferenci predseduje ameriški delegat Gibson, ki je v uvodnem govoru prečital poslanico predsednika Združenih držav, ki označuje kot namen konference razširjenje načel washingtonskega dogovora iz l. 1922. V svojem nadaljnjem govoru je Gibson naglasil, da smatrajo Združene države brodovje le kot obrambno sredstvo in da ne nameravajo vzdrževati mornarice, ki naj bi veljala kot grožnja katerikoli državi. Nato je Gibson podrobno razvil ameriške predloge, ki v bistvu zahtevajo, da naj velja načela washingtonske pogodbe tudi za križarke, rušilce in podmornike. Glede podmornikov želi Amerika, da bi se sklenil splošen dogovor za njihovo popolno odpravo, le da bi ta odprava morala biti dejansko splošna.

Za Gibsonom je govoril angleški delegat Lord Bridgeman, ki je v imenu svoje vlade obžaloval, da se konference ne udeležujeta aktivno tudi Francija in Italija. Razvil je angleške predloge, ki stremijo v glavnem za štednjo pri nadomeščanju starih ladij in pa za izključitvijo oboroževalne tekme na morju. Končno je opozoril na težavno stališče Anglije sprito dejstva, da ostale evropske države pomnožujejo svoja brodovja.

Japonski delegat admiral Saito je označil kot načelo japonskega programa, da se ustavi vsako povečevanje vojnih brodovij, ki naj le dopolnjujejo vrzeli, ki nastanejo v točno določenem številu enot. Male ladje naj bodo od omejitev izvzete.

Vse predloge so izročili strokovnjakom, da jih primerjajo med seboj in ugotove točke, v katerih se strinjajo.

v Washington, 21. junija. (Izv.) Poročila o razorožitveni konferenci treh držav v Ženevi kažejo optimistično presojanje položaja. Poudarjajo, da ameriški predlog ni nikjer naletel na kak resen odpor.

Romunska vlada demisionirala

v Bukarešta, 21. junija. (Izv.) Ker so se razbila pogajanja za skupen volivni nastop med liberalno stranko in narodno kmetijsko stranko, so liberalni ministri izstopili iz vlade Stirbeya. Predsednik je nato podal demisijo svojega kabineta, katero je kralj tudi sprejel in poveril sestavo nove vlade predsedniku liberalne stranke Bratianuju. Pričakovati je, da bo Bratianu sestavil homogeno liberalno vlado, ki bo izvedla volitve.

HAINISCH ČESTITA COOLIDGEJU.

v Dunaj, 21. junija. (Izv.) Državni predsednik Hainisch je poslal predsedniku Združenih držav Coolidgeju sledečo brzojavko: Vsa Avstrija navdušeno pozdravlja oba ameriška junaka, ki sta po letu preko Atlantskega oceana obiskala tudi našo deželo in glavno mesto Dunaj. Ob priliki tega obiska izražam svoje občudovanje nad uspehom Chamberlina in Levineja, ki sta doprinesla nov dokaz ameriškega poguma in ameriške podjetnosti.

Pribičević na Radičevih potih.

Med tem, ko naši žerjavci še vedno ne morejo razumeti, kako je to mogoče, da je zanje trajno mrknilo solnce belgrajske vladne milosti, pa še SDS rogovili po južnih krajih kot največji in najhujši vseh protidržavnih elementov, kakršne je »Jutro« s tako sitovitostjo in slastjo preganjalo, ko je čutilo, da so v Belgradu to pesem radi poslušali, da so pod tem našlovom z večjo brezobzirnostjo lahko nastopali proti Slovincem in Sloveniji.

Na zadnjem shodu v Vočini je Pribičević divje napadal volivno vlado g. Vukičevića in jo slikal kot vlado čiste in neprikrite hegemonije. Rekel je, da se mu zdi kakor da bi vlastodržci pobesneli. Kaj bo potem, če bi tisti (namreč SDS), ki so hoteli to državo, izgubili vero vanjo? To, kar se danes dela, je naravnost neumnost. Pribičević se pritožuje, da vladajo srbijske stranke, da so ostali veliki župani v Sloveniji in da ima Radić korist od tega, ker samostojni demokrati niso v vladi. Vse to, pravi g. Pribičević, je protidržavna politika.

Se huje je udaril g. Pribičević, veliki orjunaš. Dejal je: Če se bodo vršile volitve nasilno, potem naj pravi predstavitelj naroda ne priznajo (bodoče nasilno izvoljene skupščine), ampak jo morajo bojkotirati. V tem slučaju mora cela Evropa vedeti, da ta skupščina ne predstavlja zakonite volje našega naroda.

Tako je govoril Svetožar Pribičević. To je treba ponovno povedati, da ne bo kdo mislil, in upravičeno bi mislil, da govori to Radić. Odkod je Pribičeviću ta beseda? Ali je prišel on iz uma? On, najdržavotvornejši, on, ki se je proklamiral za politika močne roke? On, ki se smatra za edini državni element te države, kliče huje kot nekdanj Radić, vso Evropo proti njej! On jo obtožuje, da v njej vlada nasilje, on napoveduje upor, bojkot, on odreka priznanje, prav kakor je navadno delal Stjepan Radić, ki ga je SDS radi tega proklinjala, zapirala in preganjala. On, oče batinaškega re-

3. julija

največji letošnji orlovski nastop v Sloveniji

Na Stadionu

skupna sv. maša. Obhod po mestu.

Telovadba Orlov in Orlic.

Po telovadbi veselica.

Pri obhodu, sv. maši, telovadbi in veselici igra vojaška godba.

Polovična vožnja.

zima, zahteva svobodne volitve. Ali se ne zaveda, kaj govori? Kako je smešen?

Zadnji govori g. Svetožarja Pribičevića so dokaz, da je mož izgubil kompas, da je obupal nad svojo akcijo. Iz najvnetejšega vladinovca se je prelevil v najbrezobzirnejšega opozicionarca. Njegovi govori so izliv obupa, so krik človeka, ki samo še bruh jezo okoli sebe in vpije na svojo lastno usodo. Pribičević ve, da je SDS doigrala, propadla in ve, da ji pomagati ne more. To ga je spravilo v razpoloženje.

Narod pa se tega veseli.

Volivno gibanje.

Vukičević je odšel iz Belgrada ravno v času, ko se je sestel glavni odbor radikalne stranke. Vsi smatrajo, da se je nalašč izognil seje glavnega odbora. Konference med vlado in pašičevci za pomirjenje namreč niso imele nobenega uspeha. Velja Vukičević se je odločil, tako izgleda, da bo dobil v skupščino čisto nove ljudi in bo zato postavil svoje liste. Vukičević hoče svojo skupino tako okrepiti, da bo lahko delal sam brez ozira na pašičevce in centrumaše.

Radikalna stranka ne obvlada več položaja. Razni okrožni odbori postavljajo kandidate po svoji volji, vodje raznih struj nastopajo v istih okrožjih drug proti drugemu. Tako so v Subotici postavili dr. Jovana Radonjića, proti njemu pa nastopa sedanji poljedelski minister dr. Stanković. V sornorskem okrožju bo postavil posebno listo Marko Trifković, dočim je vladin kandidat dr. Subotić. V bregalniskem okrožju bo vlada kandidirala Mito Dimitrijevića. V virovitiški županiji kandidira kot nosilec dr. Momčilo Ivković, glavni tajnik radikalne stranke.

Radićevi disidenti v Dalmaciji, ki jih vodi dr. Gjuro Mimica, so na zaupnem sestanku sklenili, da z vsemi silami nastopijo za blok, ki sta ga sklenili federalistična stranka in Bučeva skupina.

Macedonija je torišče žive agitacije vladnih strank. Sedaj se mudi tam demokratski prvak minister dr. Ilija Šumenković in Davidovičev poslanec Kujundžić. Šumenković je prisostvoval konferencam o volivni agitaciji v Macedoniji.

Da bi radikali in demokrati nastopali v kakem volivnem okrožju skupno, na to ni misliti. Razmerje med radikali in demokrati je tudi v vladi tako, da na voliven sporazum ni misliti.

Onemogočen Radičev shod.

v Vinkovci, 21. junija. (Izv.) Snoči je prišel Stjepan Radić v Bošnjake, da bi tam govoril na zborovanju svoje stranke. Zbralo se je skupaj nad 700 ljudi. Ko pa je začel Stjepan Radić govoriti, se je pričel takoj velik nemir s protesti in medklci proti Stjepanu Radiću. Radić sploh ni mogel govoriti, ker ga je prevpilo glasno klicanje: »Doli z Radićem!« Hrup je trajal pol ure in med nemiro se zborovalci metali jajca na g. Radića. Radić je končno uvidel, da je nemogoče zborovanje in se je s svojim avtomobilom v naglici odpeljal v Vinkovce.

Razkol v Hrvatskem bloku.

v Zagreb, 21. junija. (Izv.) Po informacijah Vašega dopisnika na dobro poučenem mestu je Hrvatski blok tik pred razsulom. Ze pri ustanavljanju tega bloka je prišlo do neugodnih nesporazumljenj. Med tem so se nesporazumljenja povečala ob priliki žalnih slovesnosti na Starčevićem grobu v Sestinih. Federalisti so, še predno je bilo konec kome-moracije, zapustili pokopališče vsled protesta na izvajanja nekaterih govornikov. Videti je, da se bo razkol v Hrvatskem bloku v najkrajšem času še bolj jasno pokazal. Značilno je, da današnji »Hrvat« niti z besedico ne omenja Hrvatskega bloka.

Neodobren proračun sarajevske oblasti.

Sarajevo, 21. junija. Finančni minister je zavrnil tudi proračun sarajevske oblastijske skupščine. Kot vzrok navaja minister, da se v proračunu nahajajo nove pristojbine in takse, ki se po zakonu ne smejo pobirati za oblastijske skupščine. Tako sedaj v vsej Bosni in Hercegovini niti ena oblastijska skupščina v finančnem ministristvu ni prodrla s proračunom.

Kaj se godi doma

Dvignimo zaklade!

Maribor, 21. junija 1927.

V Sloveniji spijo zakladi, spijo, ker jih ne znamo ceniti, ker jih ne znamo izrabiti. Ne mislimo zaklade zemlje, ampak zaklade duha, bogastvo največjih in najbolj razgrnjenih duš slovenskih velikanov, zaklade naših slovenskih knjig. Knjiga in njena uporaba je sicer danes v splošni krizi vsepovsod in tudi v Sloveniji. A pri nas je ta kriza še nekaj posebnega. Oni, ki imajo knjige, jih ne znajo ceniti. Oni, ki jih nimajo, si jih želijo, prosijo zanje, kakor sirota za kruh, a jih ne dobijo. Ali jih naj res ne dobijo? Ali naj res pustimo zaklad dobre knjige, da v pozabljenosti izginja v prah?

Danes pričujemo poziv Prosvetne zveze v Mariboru za nabiralno akcijo, ki naj našim Prekmurcem, — saj so kakor lačni dobre knjige, a si je sami ne morejo oskrbeti, — dvigne vse te zaklade, ki so marsikje v Sloveniji zakopani, pa naj z njimi obogati najpotrebnejše! Slovenija ne sme in ne bo preslišala tega klica, ki je kakor beseda apostolov sv. Cirila in Metoda, ter bo proslavila njun praznik, da bo v Slovenski krajini nadaljevala njuno delo s širjenjem kršč. prosvete!

Zato dvignimo zaklade! Odzovimo se pozivu Prosvetne zveze v Mariboru, katerega tu pričujemo! Prekmurje bo nas cenilo po ljubezni, ki mu jo naj vsa Slovenija izkaže in se bo še z večjo zavestjo oklepalo občestva in kulturnega razvoja celotnega naroda!

OKROŽNICA

prosvetnim društvom in prijateljem kršč. prosvete.

Dne 10. julija t. l. se vrši dinarski dan za nabavo dobrih knjig našim Prekmurcem. Vneti naši agitatorji in agitatorke bodo šli od hiše do hiše in od vsakega pobirali knjige ali pa vsaj mali prispevek 1 Din za knjige prekmurkim Slovencem.

Slovenci! Pred kratkim smo obhajali triumf naše narodne zavednosti, desetletnico majniške deklaracije, najlepšega in največjega dokumenta (dokaza) iz naše slovenske zgodovine. Majniška deklaracija pa nam ne sme biti lep spomin junaštva naših žen in deklet, ki so požrtvovalno duvale slovenski dom in grudo ter naših junakov, ki so umirali na bojnem polju, temveč nam mora biti plovčito seme za vedno nova dejanja narodne zavednosti in požrtvovalnosti. Vedno bodrilo nam mora biti, da čuvamo dedščino majniške deklaracije, naš mili slovenski narod, njegov jezik ter knjigo.

Naši slovenski bratje v Slovenski krajini, ki so se po dolgih letih zopet tesno priključili materi Sloveniji, nimajo najpotrebnejših stvari, s katerimi bi mogli gojiti slovenski jezik in se navduševati za slovensko pesem, slovenske knjige. Prekmurci! Slovenci nas kličijo na pomoč in prosijo, da jim damo svoj biser, slovensko knjigo in jim pomagamo, da si ustanovijo knjižnice po župnijah, da se bodo z nami radovali in z nami vžigali svoja srca za ljubezen do slovenske domovine in naše mile slovenščine.

Slovenci in Slovenke! Naša sveta narodna dolžnost je, da jim ponudimo roko na pomoč in s tem tudi dejansko izvršimo oporoko majniške deklaracije med našimi najmlajšimi brati v Slovenski krajini.

Dne 10. julija vsi na delo. Ako ne moreš nabiralcu darovati knjige, seži v žep in mu daruj dinar. Dokazal boš s tem, da še danes živi v slehernem Slovenceu isti živi duh požrtvovalnosti, ki je pred desetimi leti porodil majniško deklaracijo. Dne 10. julija darujemo vsi za Prekmurje!

Pred godom naših prvih slovenskih prosvetiteljev, svetega Cirila in Metoda, naj se v društvih vrši dne 8. julija t. l. javno predavanje o zgodovini in geografiji Prekmurja, odnosno prekmurskega prebivalstva. Za predavanja nudita bogato gradivo knjigi: »Slovenska Štajerska in Prekmurje«. Zgodovinski opis. Spisal profesor dr. Fran Kovačič ter dr. M. Slavičeva knjiga »Prekmurje«.

Povratek g. dr. Slaviča.

Prof. dr. Slavič se je mudil 14 dni na Sinajskem polotoku. Prepotoval je s tremi kamelemi in njihovimi voditelji, t. j. z dvema beduinoma Sinajskega polotoka ter s šejkom teh dveh beduinov, istotako Arabcem, ki živi v oazi blizu Torra ob Rdečem morju, glavni del Sinajske pokrajine. V slavnem samostanu sv. Katarine pod Sinajsko goro, kjer so bivali menihi že v prvih časih kršč., si je ogledal znamenito knjižnico z najstarejšimi, sirskimi, arabskimi in staroslovenskimi rokopisi. Tam je našel Tischendorf 1844 in 1859 najstarejše grško sv. pismo v rokopisu iz 4. stoletja po Kr. To znamenito sv. pismo je v knjižnici v Petrogradu. Menihi sinajskega samostana — pravoslavni Grki, med njimi en Macedonec iz jugoslovanske Macedonije, ki govori srbski, drug grški menih še zna razen grščine francosko, druga dva malo italijanski — smatrajo Tischendorfa za tata, ter imajo na prečelu enega rokopisa pripis nekega knjižničarja: Proklet za vedno, kdor odnese knjigo. Zato so zdaj čuvarji teh svetinj zelo previdni, nezaupni. Zadovoljni so z Angležinjo Agnes Smith Lewis, ki je tam našla l. 1894. najstarejši sirsko sv. pismo iz 5. stoletja. ga tam fotografirala in izdala v Cambridgeu. Zdej ne puste tudi nič več fotografirati, ampak dovoljujejo samo še kako prepise, ki se smejo napraviti v navzočnosti njihovega knjižničarja. Staroslovenskih rokopisov v cirilici so polni trije predali. Dr. Slaviču se je posrečilo, da je videl tudi staroslovenski glagolski psalterij, ki ga redko komu pokažejo. Rokopis je že v slabem stanju. Bil bi zadnji čas, da kak sla-

Nabrane darove naj društva pošljejo Prosvetni zvezi v Mariboru, Aleksandrova c. 6, II.

Občni zbor SPD.

Snoči ob 8 se je vršil v restavraciji pri »Levu« lepo obiskan občni zbor Slovenskega planinskega društva. Za zanimanje, ki vlada za to velezaslužno slovensko društvo, je bila značilna predvsem številna udeležba društvenih članov ter živahna debata, ki se je razvila pri vsaki točki dnevnega reda.

Občni zbor je otvoril društveni predsednik dr. Tominšek Josip in pozdravil vse navzoče, zlasti pa zastopnike posameznih podružnic iz Maribora, Savinjske doline, mežiške doline, Jesenic, Litijske, Kranjske in podravske podružnice. V nadaljnjem svojem govoru se je predsednik omejil na kratko poročilo, iz katerega posnemamo, da je SPD delovalo v preteklem društvenem letu za obnovo po vojni devastiranih društvenih koč in da posveča mnogo svoje pozornosti zgradbi novega planinskega doma na Krvavcu. Predsednik je konstatiral edinost, ki se je zadnje leto v polnem obsegu dosegla med centralo in med posameznimi podružnicami.

Tajniško poročilo je podal g. Tavčar, ki je očrtal splošno stanje društva in članstva, ki vedno bolj raste.

Po tajniškem poročilu se je predsednik spominjal še preminulih članov SPD, zlasti pa prvega organizatorja našega planinskega gibanja duhovnega svet. Aljaža in vnetega turista dr. Trillerja. Njima na čast so zborovalci vstali s svojimi mesti.

Blagajniško poročilo in društveni proračun za l. 1928. je podal društveni knjigovodja g. Rozman. Ob priliki proračunske debate je g. ravatelj Pustoslavšek v daljšem govoru z ostro kritiko vzpodbujal društvo k aktualnejšemu delovanju. Razni njegovi predlogi pa so bili začasno odgdeni.

Na predlog revizijskega odbora je bil odobru izrečen absolutorij.

Nato je občni zbor razpravljal o spremembah pravil. Občni zbor je sprejel soglasno vse tozadevne spremembe. Nova pravila bodo omogočila društvu živahnejše delovanje in večjo gibčnost, kar bo razvoj društva le pospešilo. Volitve osrednjega odbora SPD so bile odgodele na prihodnji občni zbor, ki bo sklican na podlagi na novo sprejetih pravil.

Zastopnik mariborske podružnice g. dr. Šnuderl je izrazil zadovoljstvo z novimi pravili, ki bodo le okrepila vez med centralo in podružnicami in bodo tvorila novo močnejšo podlago za razmah SPD po vsej Sloveniji.

Sledile so služajnosti, pri katerih je bilo iznešenih več predlogov in misli, kako bi se delovanje SPD olajšalo in poenostavilo.

Občni zbor je zaključil nato v splošni harmoniji predsednik dr. Tominšek.

Mlekarski tečaji.

Ker ni v novem proračunu potrebnih kreditov za redni pouk na mlekarški šoli v Škofji Loki, je g. narodni poslanec dr. Kulovec svoječasno kot minister poljedelstva odredil, da se do sprejetja novega proračuna vrše na imenovani šoli večmesečni mlekarško-sirarski tečaj.

Prvi tak tečaj se bo pričel 1. avgusta in bo trajal 3 mesece.

Tečaj bo vodil upravnik šole g. ing. Srečko Šabec s sodelovanjem ostalega osebja, ki je že imenovano.

V prvi vrsti se bodo sprejeli na ta tečaj učenci s primerno predzobrazbo. O sprejemu bo odločal g. vel. župan po zaslišanju mlekarških združenj.

Prošnje za sprejem je treba čimprej vložiti na velikega župana ljubljanske oblasti.

Čipke klekane, pristno domače ročno delo **la. laneni sukanec** najcenejše pri **Osrednji čipkarski zadrug** Ljubljana, Kongresni trg

Županova jama.

Neutrudljivi župan Perme v Ponovi vasi je večerj z več delavci vnovič preiskoval Županovo jamo pri Taborju. V bližini, 100 m oddaljeni jami »Ledenice« so zakurili ogenj in v Županovi jami se je iz nekega stranskega rova že v I. oddelku prikazal dim, kar je najboljši dokaz, da sta jami v neki zvezi. Skoz ta rov so se plazili večerj (dne 20. junija) popoldne župan in njegovi ljudje še nad 40 m daleč in našli krasne, snežnobeke nove kapnike. Deloma so se morali plaziti po trebuhu in eden izmed delavcev, ki je posebno drzno plazil naprej, je prišel v rov, da je komaj mogel nazaj. Dejal je, če se danes rešim odtod, ne grem več v jamo.

V raznih oddelkih jame je društvo za Županovo jamo, ki ga je ustanovil med kmeti g. Perme, zdaj položilo več lestev, oziroma napravilo stopnice.

Agilnost kmetov, predvsem župana Permesta je res sijajno spričevalo za razumevanje, ki ga imajo ljudje za naravno lepoto slovenske zemlje. — Lepota Županove jame je že nekoliko znana. Dosegljiva je lahko. Zadoštuje za obisk pol dneva. Ob 1.18 se pelješ z vlakom do Grosuplja, odtod 1 in pol ure peš in z večernim vlakom nazaj! — Vsako nedeljo naj hodijo izletniki iz Ljubljane k Županovi jami. Kesali se ne bodo.

Požar v Zgornji Šiški.

V ponedeljek zvečer ob 11. uri je opazil paznik dohodarstvenega urada Ivan Barlič pri mitnici na Celovški cesti, da je planil iz podstrešja Peruzzijske hiše svetel plamen na dvorišče, takoj nato pa je žvignil plamen na sleme strehe. Barlič je hitro obvestil o požaru policijsko stražnico, ki se nahaja v isti hiši kot mitnica. Stražnica je pozvala telefonično ljubljansko gasilsko postajo, eden od službovalnih stražnikov pa je stekel v bližnjo Kosovo gostilno, kjer se je nahajalo več prostovoljnih gasilcev iz Zg. Šiške. Črez dobrih petnajst minut

sta bili na delu že obe gasilski četi iz Zg. Šiške in iz Ljubljane, njim so se malo kasneje pridružili še gasilci iz Spodnje Šiške. Po podruhi uri nemirnega gašenja se je posrečilo požar omejiti in zadušiti.

Hiša čevljarja Peruzzijske se nahaja nasproti šišenske mitnice tik ob občinski meji in pripada že pod občino Zgornjo Šiško. V hiši se nahaja čevljarjska delavnica in stanovanje lastnika Peruzzijske, trgovina in stanovanje gospe Marije Remičeve, ki ima v podstrešju tudi skladišče za svojo trgovino.

Kako je požar nastal, še ni ugotovljeno. Po Zgornji Šiški pa kroži govorica, da je zanetila požar kaka masševalna oseba. Peruzzijske in Remičeve trpita skupno preko 50.000 dinarjev škode, ki je krita z zavarovalnico pri bankah »Jugoslavija« in »Slavija«. Peruzzijske in Remičeve rodbino so čez noč sprejeli pod streho gostoljubni sosede, vendar pa so večerj vse prostore že v toliko popravili, da so se mogli stanovalci zopet preseliti domov. Tudi Remičeva trgovina je bila večerj zopet odprta.

Vlomi v zidanice.

V noči od 12. na 13. junija so tatovi vlomili v Bukovčah v zidanico Ivana Kukovca iz Podgrada, obč. Šmilhel-Stopiče. Odnegli so sodček s 56 litri žganja, 200 l vina, 8 kg galice, žvepla in več raznega orodja. Gospodar ima škode več, kot 3000 Din. — Nekaj dni pozneje je bilo vlomljeno v zidanico Martina Gosence. Mora biti organizirana tatinska družba, katero bi bilo treba izlediti.

Požar.

Zadnjo soboto 18. t. m. predpoldne je izbruhnil požar pri posestniku Repiču pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah. Ogenj je popolnoma uničil hleve ter gospodarso poslopje. Le malo je manjkalo in postala bi bila tudi hiša žrtev plamenov. Neustrašenosti domačin in ljudi, ki so prišli reševati, se je zahvaliti, da ni zgorela še živina. Pomoči potrebni Repič ima zelo veliko škodo.

Slovenci v Italiji

Kdo je gospodar?

G. šef italijanske vlade Musolini je, kakor znano izjavil v zelo znamenitem govoru iz zadnje dobe sledeče: »V vseh pokrajinah so bili in morajo biti fašistovski pokrajinski tajniki pokorni glavarji pokrajine, prefekti. Kakor prihaja tu v centru generalni tajnik stranke Turati vsako jutro k meni po ukazu, tako se mora logično dogajati tudi v pokrajinah... Na noben način ne bom nikdar dal glave kakemu prefektu kateremu pokrajinskemu tajniku.« — O skvadizmu pa je rekel šef vlade: Skvadrim, ki se izvaja danes in prihaja prepozno, je enostavno absurden... Nasilja, ki se ponajno iz osebnega koristilstva (Delucca in drugil), ne predstavljajo fašizma... Kadar je kak rajajo iz osebnega koristilstva (Delucca in drugovornost oblasti, tedaj je odgovorna v celoti (in režim, kaka stranka prevzela strašno in težko odgovoto) in tudi zadnji član zadnjega fašija nosi del kakor po meni in ima polno pravico soditi režim po vzorcih, ki mu jih režim ponuja...«

Ako gledamo razmere v istrski pokrajini, pa moramo nujno priti do zaključka, da so v direktnem nasprotju z načeli, kakor jih je začrtal šef italijanske vlade. Kajti v Istri ni po navodilih in smernicah g. šefa italijanske vlade poglavar provincije g. prefekt Cavalieri, ampak fašistovski tajnik Mrach (hrvatskega pokolenja Mrak, vzrastel iz tradicij starega režima), ki pač ne hodi po navodila k prefektu, ampak jih narobe prefekt sprejema od njega. Zato pa je tudi umljivo, da gospod prefekt jemlje v zaščito istrski svadrim, kateremu je duševni načelnik g. Mrach, ki naravno radi svoje vzgoje v duševnem ambijentu podedovanih strasti starega časa ni v stanu razumeti volje in namer g. Musolinija in hoče pridobiti istrskega veljaka za Italijo z batino. Gotovo po navodilih tega gospoda se danes stavlja slovenska duhovščina v Istri pod najstrožji policijski nadzor in se spremlja redki slovenski inteligenti po detektivu. Tudi

krkavška zadeva, ki je uže zaslovela po vsej Evropi, še ni urejena. Krkavci so brez duhovnika in istrska oblast očividno drži z uprizoriteljmi teh nezaslišanih skandalov, o katerih se bo govorilo še pred širšimi evropskimi forumi. Ali je to v korist italijanske države, naj presodijo merodajni faktorji sami, zdi se nam pa, da je g. prefekt Cavalieri vse kaj drugega kakor na svojem mestu.

* * *

Kvarne prireditve. Med »Goriško Stražo« in »Edinostjo« je nastala mala polemika o podeželskih prireditvah. V Kanalu so na binkoštni ponedeljek igrali »Velejo«. Igra je za deželo pretežka in ljudstvo ni moglo izluščiti zdravega zrna, ampak se je ustavilo pri lupini na veliko škodo morale. Domači duhovnik je opozoril članice »Mar. družbe« na kvarne posledice takih iger. V »Edinosti« se je radi tega očitala duhovniku »strankarska strast«. »Goriška straža« je ta očitek mirno, a odločno zavrnila, da je dolžnost vseh ljudskih delavcev in posebno duhovnikov, da zlasti v naših dneh blažijo v mladini že itak prekipeljočo strast, ki jo igra kakor Veleja. Vdova Rošinka, tuji grehi še bolj razvnamejo. Tem besedam mora pridrditi vsakdo, ki res ljubi naš narod. Kako težko je danes na Primorskem izposlovati dovoljenje za slovensko prireditev! Prav radi tega bi bilo pri izbiranju igre toliko bolj paziti.

Za ustanovitev arbitražnih razsodišč na italijanskih borzah. V Trstu se je v soboto zaključilo zborovanje zastopnikov italijanskih trgovskih zbornic. Sklical ga je komisar tržaške zbornice dr. Segre z namenom, da se prouči ustanova arbitražnega razsodišča na tržaški borzi in okrepiti akcija za razširjenje te ustanove tudi na ostale italijanske borze, kjer še ne obstoji. Arbitražno razsodišče na tržaški borzi je še avstrijska ustanova, ki še danes posluje; vsi spori, ki so nastali radi kupelj, sklenjenih na borzi se morajo predložiti drugim sporov pa ni obvezna. Postopanje arbitražnega razsodišča je veliko hitrejšo kakor postopanje civilnih, oziroma trgovskih sodišč, kar je za trgovce velike koristi. Italijanski delegati so se na lieu mesta poučili o proceduri arbitražnega razsodišča in priznali koristnost ustanove. Storjen je bil sklep, da se odpošlje vladi poziv, naj se čimprej uvede tudi na drugih italijanskih borzah.

menih, ki stanuje na tem vrhu v zavetišču pri kapeli sv. Katarine, nekoliko metrov pod vrhom kapnico, kjer ima skoro celo poletje dobro pitno vodo. Radi te višine je na gori sv. Katarine bilo prav prijetno hladno, dočim je 800 m nižje pekoča vročina po 40° Celzija v senoi.

Slučajno so ob tem času obhajali tudi muslimi svoj veliki praznik preroka Salih v vadiju er-Raha, kjer so šotorili pod svojimi šotori kakor nekda Izraelci tu blizu ob sedanji Aronovi kapeli. Muslimi so imeli za praznik tudi kamelske dirke ter so žrtvovali (zaklali) eno kamelo in jedli njeno meso. Na praznik so prišle tudi beduinske ženske, ki se smejo bolj prosto gibati kot mestne muslimke, dasi so še bolj zakrite kot mestne.

Dr. Slavič se je vrnil k Rdečemu morju po poti ob drugi znameniti gori, Serbalu, 2052 m, brez vseh neugod, dasi je prenočeval pod milim nebom brez šotora, pil malokje dobro vodo v kaki oazi ter kahal sam s svojimi tremi beduini. Od Sueza je prišel s brzovlakom in brzoparnikom v petih dneh večerj v Ljubljano.

Ob Jadranu, Neretvi in Bosni.

Hoteti danes med Slovenci delati reklamo za Jadran, bi se reklo nositi vodo v morje. Zgornji Jadran so slovenske počitniške kolonije uprav zasledle in ga hitro slovenizirajo — vsaj kar se tiče slovenskih pevskih in pivskih običajev. Manj pa je doslej Slovincem znan spodnji Jadran s svojimi letovišči in kopališči,

čemur je pač v prvi vrsti vzrok večja oddaljenost. Tako so mi v hotelu »Dalmacija« na Lapadu zatrčili, da do letos še niso imeli med gosti nobenega Slovenca — izvenemli seveda odlične slovenske hišne goste, odnosno slovenske dijakke, ki so uživali gostoljubje blagopokojne Miličičeve gospe. Ker so pa ravno ti predeli zgodovinski in pokrajinski najzanimivejši in najlepši, naj služijo te vrstice kot opozorilo nanje.

Za veliko večino naših letoviščnikov prihaja v prvi vrsti v poštev vprašanje stroškov. Ugotovimo takoj, da se v kopališčih spodnjega Jadrana ne živi dražje nego v Kvarneru ali na Rabu, ponekod pa še ceneje. Na otoku Lopudu n. pr., ki je oddaljen od Dubrovnika dobro uro vožnje z motornim čolnom, znaša celodnevna oskrba s sobo samo 56 Din; na Lapadu, v neposredni okolici Dubrovnika, stane penzija za osebo dnevno 70 Din, enako v Dubrovniku samem in ostali okolici. V elegantnih modernih hotelih in penzionih stane oskrba seveda več (100—140 Din dnevno), a komur ni do razkošja, bo za navedeno ceno prav dobro živel. Nemški in češki gosti srednjega stanu stanujejo vseskozi po skromnejših, pa zato prijaznejših, domačih hotelih in penzionih. Vožnja je res precej draga; toda neglede na običajni popust na železnicah za potovanje v jadranska kopališča je mnogo javnih nameščencev, ki imajo popolnoma brezplačno ali znižano vožnjo na železnicah; razen tega jim dovolujeta znatne popuste obe naši paroplovni družbi: Jadranska (Sušak) in Du-

Dnevne novice

★ **Duhovniške vesti.** V Radgoni leži v bolnici g. Drago Oberžan, kaplan v Cankavi. Prekmurje. Se priporoča soproto v molitvi!

★ **Umrli** je 20. junija v franciškanskem samostanu v Kamniku klerik Fr. Inocencij Padovnik, roj. 4. junija 1907 pri Sv. Trojici v Slov. goricah. Pogreb bo v sredo ob 10 dopoldne. R. I. P.

★ **Profesorski izpiti na filozofski fakulteti** v Ljubljani. Fakultetni svet filozofske fakultete v Ljubljani je na svoji redni seji dne 10. junija 1927 sklenil, da sprejema dekanat filozofske fakultete v Ljubljani prijave za usposobljenostne izpite za pouk na srednjih šolah (po starem izpitnem redu) samo še do dne 31. decembra 1927; ti izpiti pa morajo biti dovršeni do konca štud. leta 1927-28.

★ **V. redni občni zbor Pokojniškega zavoda** za nameščence v Ljubljani se vrši dne 9. julija 1927, ob 10 dopoldne v Ljubljani v sejni dvorani mestnega magistrata. Na dnevnem redu je med drugim tudi poročilo komisije za izdelavo novega zakona in statuta ter dovolitev podpor siromašnim nezaposlenim članom.

★ **Oglejte si razstavo obrtnih šol!** Na Tehniški srednji šoli v Ljubljani je razstava odprta od nedelje 26. t. m. vsak dan od 9 do 12 in od 15 do 18. Razstavljena so risarska in ročna dela kiparske in rezbarske, keramiške in ženske obrtne šole (vezenje, šivanje perila in izdelovanje oblek). Vstop je vsakomur prost.

★ **Za rezervne častnike.** Ministr. vojske in mornarice je izdalo pojasnilo, da pripada rodbinska draginska doklada rezervnim častnikom svobodnih poklicev za časa orožne vaje samo tedaj, ako se izkažejo s potrdilom pristojne oblasti, da se njihova družina ne more preživljati, dokler so na orožni vaji, ker so siromašnega stanja in nimajo nobenih drugih dohodkov. — Združenje rez. častnikov, pododbor Ljubljana.

★ **Poštninska prostost obrtnih zadrug.** Ker se obrtne zadruge pritožujejo, da jim nekatere pošte portirajo dopise, ki jih pošiljajo poštne prosto na državna obdelava, zato opozarja pošto ravnateljstvo tiste pošte, da so po čl. II, točka 3 in 4 zakona o poštinskih prostosti dopisi, ki jih pošiljajo obrtne zadruge državnim obdelavam, uradom in ustanovam in nasprotno državni uradi tem zadrugam, oproščeni poštne, če se ti dopisi tičejo javne službe ali če jih obrtne zadruge pošiljajo na poseben uradni poziv.

★ **Ustanovitve dveh novih terenskih t. t. tehničnih sekcij v območju ljubljanskega poštnega ravnateljstva.** Brzojavni zlasti pa telefonski promet tako raste, da je poštni minister ustanovil v Sloveniji dve novi tehnični sekciji in sicer za mariborsko oblast v Celju ter za ljubljansko oblast v Ljubljani. Tako so od 15. t. m. v Sloveniji 4 terenske t. t. tehnične sekcije in sicer: mariborska, celjska ter dve ljubljanski. Da boste tudi novi ustanovi služili v prosepah brzojavnega in telefonskega prometa, je umevno samo ob sebi.

★ **Razpisane pošte.** Razpisana je poštarška služba v Laškem (IV. r.), v Ptujski gori (IV. r.), v Dravogradu (IV. r.) in v Gornji Radgoni (IV. r.). Prošnje naj se vlagajo do 1. julija t. l. na pošto ravnateljstvo v Ljubljani.

★ **Pogreša** se od 5. junija letos 26letni, duševno omejeni Janez Ovčak, srednje postar-

ve, bledih, okroglih lic, modro, čedno oblečen s čepico na glavi. Event. podatkov o njegovem sedanjem bivanju prosi oče Jan. Ovčak, posestnik, Kristandol 19 p. Dol pri Hrastniku.

★ **Vpisovanje učencev (učenek) v I. razred mešt. šole v Brežicah** za l. 1927-28 se vrši v četrtek, dne 30. t. m., od 8—12 in od 14 do 16 v ravnateljevi pisarni. Učenci, ki žele biti sprejeti, naj se zglase v spremstvu staršev ali njih namestnikov, ter naj prinese s seboj zadnje šolsko izpričevalo, rojstni list in potrdilo o cepljenju koz. Sprejemali se bodo učenci, ki so dovršili 4 razrede osnovne šole z dobrim uspehom. — Ravnateljstvo.

★ **Osnovna šola v Št. Vidu nad Ljubljano** priredi v nedeljo, dne 26. t. m. v risalnici razstavo spisnih, računskih, risarskih ter deških in ženskih ročnih izdelkov. Zvečer ob 20. uri je pa v telovadnici šolska prireditev v proslavo Vidovega dne.

★ **Mase človeških kosti** so našli v bližini katoliške cerkve sv. Jurija v Pilah, kjer so te dni začeli z izkopavanjem nekkih kanalov. Naleteli so na veliko plast kosti, ki leže v 6 metrov dolgem in ravnatoliki širokem prostoru. Mislijo, da gre tu za veliko skupno grobnico žrtev iz leta 1526, ko je divjala tam kuga in uničila veliko število življenj. Ne da se pa ugotoviti ali so to kosti mrtvecev, ki so bili zakopani istočasno ali ne. Del teh kosti je še dobro ohranjen, drugi del pa že ves črn. Pri kopanju so našli tudi star turški in dubrovniški denar.

★ **Osebnosti pošte.** Postavljene so: za pogodbeni poštarici Pavla Sušaričeva v Št. Vidu pri Ptuj in Nežka Mulejeva v Bohinjski Beli, a za dnevničarko pri ravnateljstvu Marija Ahlinova. — Imenovani so: pb. ur. II-2 Ivan Zupanec na ravnateljstvu za p. tajnika, Anton Smočanec za poštnega upravnika v Ptuj in pb. ur. II-4 Gabriel Marušič, za pb. ur. II-3 na ljubljanski glavni pošti. — Prestavljeni so: pb. ur. II-2 Mihael Straus iz Maribora v Rajhenburg, pb. ur. II-3 Rudolf Fajdiga z glavne pošte na kolodvorsko pošto v Ljubljani, pb. ur. II-4 Francka Kappusova iz Ljubljane v Gorje pri Bledu za poštarico, Marija Globočnikova iz Gorji pri Bledu na ljubljansko glavno pošto, Francka Trivnova z Bleda v Ljubljano, Angela Fazzinjeva iz Celja v št. Vid pri Stični, Marija Strukljeva iz št. Vida pri Stični k Sv. Lenartu v Slov. Goricah, Justina Marušičeva iz Maribora v Rogaske Slatine, Leopold Sirnik iz Ljubljane v Metliki, Mihaela Kitaričeva iz Kranja na Bled in Ana Fabijancič iz Ljubljane v Loče pri Poljanah; pb. ur. II-5 Anica Kosova iz Zidanega mosta v Polzelo in Ivan Sušnik iz Celja v Maribor; pb. ur. III-4 Pija Valantova iz Litije v Novo vas pri Rakeku, Anton Tušek iz Podčetrtna na Pragersko in Avgustina Juhova iz Most pri Ljubljani v Maribor. — Zvan. 2. skup. Jožef Pobjučič iz Maribora na zagrebško kolodvorsko pošto; dnevničarji: Rupert Meglič od Sv. Jurija na Ščavnici v Maribor, Dragica Marčeva iz Dol. Logatec v Podčetrtni, Hilda Benedikova s Pragerskega v Slovenjgradec, Marija Korbarjeva iz Ljubljane v Moste pri Ljubljani in Alojzija Tankova iz Šiške (Ljubljana 7) na Ljubljano 4. — Upokojena sta: pb. ur. II-2 Ivan Zadnik na ljubljanski glavni pošti in zvan. 1. skup. Franc Stuhec v Križevcih pri Ljutomeru. — Iz poštne službe sta stopila pogodbeni poštarici Frančiška Bukovčeva v Bohinjski Beli in dnevničar Miroslav Ferluga na ljubljanski glavni pošti.

★ **Nagrade največje domače tovarne čokolade Schonda** Belgrad. V vsaki tablici izborne mlečne čokolade Schonda, ki se dobi v vseh trgovinah po ceni od 1—12 Din za komad, se nahaja listek s poljubnim krajem naše države. Ako zberete 40 listkov, označenih s štev. 1 do 40, dobite od tovarne lepo darilo; zapestno uro, nogometno žogo itd. Ako pa zberete tri serije, dobite krasen gramofon, fotografski aparat itd. Sličišče izročite Vašemu trgovcu ali jih pošljite na naslov K. M. Šonda, Belgrad, 30, ozir. zastopniku Fr. Kos, Ljubljana, Zidovska ulica.

★ **Naval krvi, srčna tesnoba, zasoplenost, plašljivost, živčna razdražljivost, zasojenost, migrena, pomanjkanje spanja** se morejo s Franz-Josef grenčico kmalu odpraviti. Znanstveno

ugotovitve potrjujejo, da se >Franz-Josef< voda uporablja z najboljšim uspehom pri najrazličnejših okoliščinah zaprtja. Dobi-va se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

★ **Olje za solnčenje >Niggerol<** vas obvaruje solnčnih peg, solnčarice in vam naredi polt enakomerno zagorelo. Nudi drogerija Sanitas, Ljubljana, Prešernova ul. 5.

★ **Ne zamudite obiskati specialnega zasebnega tečaja** za gg. mojstre in pomočnike, ki se prične 11. julija t. l. Vse informacije daje g. vodja tečaja J. Steinman v Ljubljani. Zahtevajte prospekt!

★ **Aškerčeva klet**, nasproti tehnične srednje šole, se priporoča vsem prijateljem dobre kapljice. Prostorji udobno urejeni in prijetno hladni. Mrzla jedila prve vrste na razpolago. Ne bo vam žal, ako se o tem sami prepričate. 4760

»Kmetška posojilnica«

Ljubljanske okolice opozarja vse cenjene odjemalce srečk državne loterije,

da čim prej obnove nove srečke za 1. razred 14. kola.

Zajedno se priporoča novim interesentom. Zrebanje prve dni julija.

Ljubljana

○ **Umrli** je sinoči ob deveti uri gospa Dragica Čeč, soproga g. ravnatelja Jugoslovanske tiskarne, Karola Čeča. Kruta smrt je ugrabila plemenito ženo, rojeno Marker iz Belgrada, ljubljensmu soprogu po dveh letih srečnega zakona. Z vzorno potrpežljivostjo je prenašala težko bolezen, ki je neutrudno počasno izpodkopavala njeno življenje. Umrjala je kot prava krščanska žena, večkrat okrepčena za pot v Večnost s svetotajstvi vere. Ne samo soprogo in pastorek ter sorodniki, vsi, ki so pokojnico poznali, delijo globoko žalost z njo. Za gospo, ki po svoji dobroti in lepoti značaja zapuščala nepozaben spomin v vseh prijateljskih srcih. Naj v miru počiva, hudo prizadelemu soprogu in družini pa naše najgloblje sožalje! Pogreb gospe Dragice bo v četrtek ob petih popoldne iz hiše žalosti na Gruberjevem nabrežju št. 6 na pokopališče Sv. Križa.

○ **Krščanska šola za stolno župnijo** ima drevi točno ob poldevetih sejo v tiskarni.

○ **Anketa o prevzemu cestne električne železnice po mestni občini.** Včeraj ob treh popoldne se je vršila v mestni posvetovalnici anketa o prevzemu cestne železnice po mestni občini. Anketa je bila javnosti nepristopna. Anketa je predsedoval vladni komisar mestne občine dr. Mencinger, navzoči pa so bili: člani mestnega sosveta gg. Pirc, dr. Ravnihar, Pust in Gagel, dalje magistratni referenti gg. Jančigaj, Čiuh, Volc, dr. Kodre in Prelovšek, Delavsko zbornico je zastopal g. Tokan, Zbornico za trgovino, obrt in industrijo pa je zastopal tajnik dr. Windischer. S strani družbe »Kleinbahngesellschaft« so se udeležili ankete dr. Milan Vidmar, dr. Prokosch in ing. Tekavčič. Anketa se je zaključila ob polpetih popoldne. Pogajanja o prevzemu cestne železnice se bodo še nadaljevala.

○ **Umrli** je včeraj po dolgotrajni bolezni gospa Ruža Tavčar, soproga mag. nadoficijala Riko Tavčarja. Pogreb se vrši v četrtek ob štirih popoldne iz Gorupove ulice št. 4. Naj počiva v miru, ostalim naše iskreno sožalje!

○ **K telovadni prireditvi v Lichtenurnu.** V včerajšnjem našem poročilu o telovadni prireditvi v Lichtenurnovem zavodu je stavcu ostalo v stroju ime ene najzaslužnejših moči za to prireditev: gdne. učiteljice Slavice Trnikove, ki je uvečbala in vodila Cicibana, Pe-

Blago je dobro
ako izpolni svojo svrbo. Da
to store

je znano. Morajo pa to biti
tudi prave tablete v origi-
nalnem zavoju z rdečo
zaščitno etiketo in znam-
ko M. L. B.

ričice in proste vaje III. in IV. razreda osnov. šole. Gdč. Trtnikova je razen tega sama sestavila proste vaje za Cicibana. Nadarjeni go-spodični, ki se namerava specializirati za šolsko-telovadno stroko, želimo najlepših uspehov!

○ **Asfaltiranje Gledališke ulice.** Dela za asfaltiranje Gledališke ulice so se že pričela. Kakor Knaflevo in Beethovno ulico, tako izvršuje tudi asfaltiranje Gledališke ulice tvrdka Anton Res iz Zagreba.

○ **Lov za tatom.** K čevljarju Kozamerni-
-u na Bregu je prišel v goste znani potepuh in berač A. L. Mirno se je vsedel in pričel s svojimi domisleki zabavati mojstra, ki ga je prav rad poslušal. Komaj pa je mojster zapustil za trenotek delavnico, že je L. pograbil par ženskih čevljev in izginil z njimi po Križevniški cesti. Mojster je takoj stekel za njim, ga ujel in mu odvzel en čevlj, enega pa je tat že spustil pri begu na dla. Ko ga je mojster izročil policiji, je pričel L. vse tajiti in se izgovarjati, da je čevlje ukradel le iz šale. Seveda mu ni to nič pomagalo. Izročen je sodišču.

Maribor

□ **Volivci!** Ali ste že vpisani v imenik? Ta teden še si pogledajte to, da na dan volitev ne bo zmešnjave. Pogledajte pa tudi, kako so vpisani vaši znanci in sosedi, da jih opozorite na ev. napake!

□ **Čigav je dr. Sušnik?** To uganko rešuje »Jutrovc« dopisnik. Ker je rešiti ne zna, naj razpiše nagrado, pa se bo že kdo oglašil, da ga ne bo vedno mučila ta negotovost, katere se na noben način ne more otresti.

□ **Pojasnilo.** Če smo opozorili na nekatere poročila g. dr. F. Sušnika v »Slovenec«, smo to storili iz stvarnih ozirov; da bi pa reagirali na plitvo politično okoriščenje včerajšnjega »Jutra«, bi bila za tistega mariborskega dopisnika prevelika čast. Za uredništvo Doma in sveta F. K.

□ **Socijalisti v Novem mestu in v Mariboru** so enaki bratci. Novomeški socijalisti so v sobotni št. »Jutra« izdali poziv, da naj vsi socijalisti volijo SDS. — Mariborski socijalisti se pripravljajo še na večjo pobratimstvo z demokracijo, ki upajo vsaj na ta način rešiti se v Mariboru popolne polomije. Mariborsko delavstvo vsaki dan bolj nezaupno gleda na svoje dosedanje voditelje, ki jih vedno bolj spravljajo pod vpliv kapitalistične SDS.

□ **Odkritje spomenika** v spomin na vojake, ki so padli ob prevratu in pozneje na naših narodnih mejah, se vrši na Vidov dan. Vrše se velike priprave in upati je, da bo ta

B- DAME IN GOSPODJE
PAZITE
25. JUNIJA
VOGAL
GAJEVA ULICA — DUNAJSKA CESTA
POLEG KREDITNE BANKE

brovačka (Dubrovnik) plovdba. Znameniti Dubrovnik s svojo rajsko okolico torej tudi nepetičnemu Slovincu ni nič nedosegljivega.

Ce se vozimo z večernim vlakom do Sušaka, imamo zvezo z ladjo še-le popoldne ob dveh. Preostaja nam dovolj časa, da obiščemo Mamko božjo na Trsatu, ki ni bila vsikdar mila samo Hrvatom in Slovincem, marveč tudi Srbom, kar priča dragoceni relikviji, ki ga je svetišču poklonila Barbara, hči Zige Frankopana iz žena srbskega despotu Vuka Brankovića (koncem 14. stoletja) in srbski romarji, ki prihajajo semkaj. Tako moremo ravno tratsko Marijo imenovati Mater Srbov, Hrvatov in Slovincem. Lepa, upolna vez!

Ko smo se poklonili Njej, obiščemo še ostanke nekdanj tako ponosnega domovanja ustanoviteljev tega svetišča: krških, senjskih, modruških itd. knezov Frankopanov. Sedanja lastnica gradu pošlje z nami inteligentnega vodnika, ki nam proti mali pristojbini razkaže vse znamenitosti. Zalostno in srmatno je za nas, da puščamo te znamenite priče naše davne preteklosti tako brezbržno propadati. Kako skrbno hranijo drugi narodi svoje zgodovinske spomenike! A Trsat leži na eni najbolj vidnih, najbolj važnih, mednarodnemu tujskemu prometu neposredno dostopnih točk naše domovine. Ne moremo dvomiti, da bo vsaj nova avtonomna oblast poskrbela za ohranitev te znamenite starine, ki sega nazaj do Cezarja in Karla Velikega.

Na Trsatu pridemo v neprisljilen stik z našim ljudstvom. Povprašaj slovensko po tem

ali onem kogarkoli srečaš na cesti, takoj se ti iskreno pridruži in ti odpre srce. Tako mi je na poti s Trsata drugovala žena, o kateri se je tekem pogovora izkazalo, da je iz hrvatske družine, ki je dala celo vrsto odličnih mož narodnih borcev; njih dom je padel pod italijansko oblast. Žena je s solzami v očeh pripovedovala o neznosnih razmerah, v katerih žive sedaj tamkaj naši ljudje, posebno odkar so se bili poostrišli naši odnosi s sosedi. Niti v lastni hiši se ne more nihče več svobodno ganiti, ker fašisti povsod vohunijo in stražijo. »Oddahnemo si samo tedaj, kadar stopimo na jugoslovanska tla, ako smo tako srečni, da dobimo dovoljenje za prekračenje meje.« Kaj sva nadalje govorili, rodoljubno srce lahko samo ugane.

Voznja na parnikih Jadranske plovbe: Karagiorgju, Kumanovu, Zagrebu — je užitek zase. (Za daljšo vožnjo se vselej izplača lastna kabina!) S krova mo m pregledati vso členovito dalmatinsko in z otoki, neizčrpno na prirodnih lepota zgodovinskih spomenikov, ki nas zanjo zavidajo vsi narodi. V večjih pristaniščih moremo izstopiti; tako imamo v Splitu dobre tri ure časa, da si ogledamo vsaj glavne njegove znamenitosti — a videti te Split je že vredno cele vožnje! Nato sledita starodavna Hvar in Korčula (starogrška Pharos in Corcyranigra) in končno dubrovniška luka: Gruž. Ako se hočemo izogniti vsem neprilikam zaradi nastanjenja, je najboljšje, da si že v naprej pismeno zagotovimo sobo; od maja do septembra so namreč — če je ugodno

вреme — posebno manjši hoteli in penziji prenapolnjeni.

Najživahnejše mesto za vživanje Dubrovni-
-ka in njegove okolice je polotok Lapad. Tu imaš podeželsko neprisljilenost sredi najbujnejšega rastlinja in obenem neposredno bližino mesta, kamor dospješ peš v pol ure po krasni gozdni poti ob morju ali pa se pelješ z električno železnico za dva dinarja. Dubrovniške znamenitosti navaja vsak vodnik; name je napravil najmočnejši vtis Meštrovčev spomenik kralja Petra Osvoboditelja, ki se po obliki čudovito zlija s svojo okolico, a miselno odpira silne vidike nazaj in naprej. — Bogato se izplača obhod okoli mesta po trdnjaskem obzidju; zahteva le udobnega obuvala in pa dobe, ko solnce ne pripeka.

Najzanimivejši je Dubrovnik v večernih urah, ko se začne še-le razvijati njegovo življenje (celo trgovine so do 4 popoldne zaprte). Središče je na Pilah tik nad morjem. Tu se ob godbi razvija promenada celega Dubrovni-
-ka z okolico vred. Tu šeta v parih mlado in staro, vneto, dostojanstveno, kakor bi to bila ena glavnih dolžnosti celega dneva. Takoj veš: ta večerna promenada je naravna zahteva podnebja in pa izraz starodavnih socialnih razmer, slonečih na aristokraciji, narodni običaji, tradiciji. Ako imaš znanje, jih tu gotovo srečaš ali najdeš za mizo kavarne »Dubrave«. Naravna eleganca naših južnih bratov prihaja na tej večerni promenadi do polne veljave; kot »stranec« moreš biti zgolj dostojno oblečen, vendar se boš bolje počutil, ako se

boš tudi sam eleganten pomčal med domačo gospodo. — Ko si se navžil godbe in mestnega večernega življenja, se z električno železnico vrneš v Gruž odnosno na zeleni Lapad.

Na Lapadu je tudi glavno dubrovniško kopališče: v Zalivu sv. Martina; naravno ni tako oblagodarjeno kakor Padova II. na Rabu, a vseeno prav prijetno.

Izleti se ti nudijo za male novce na vse strani: na bajni Lokrum, v Cavtat, v Kupane, na Lopud (park grofa Mainierja!), v Trsteno, kjer si ogledaš dvorec in bajni tropični park stare dubrovniške plemiške rodbine grofov Gozde; v dvorec so nagonilene velezanimive starine in galerija slik, med temi dve Tizianovi; park hrani najredkejšo tropično rastlinje, med drugim kakteje, kakorčnih ni najti v nobenem vrtu evropskega kontinenta. Vzdrževanje parka stane letno 150.000 Din. Lastnik — grof Gozde — se navadno mudi kje v parku, toda tako priprosto oblečen — pravo nasprotje elegantnega upravitelja — da ga gostje ne spoznajo. Slabo nalete ob brezalkni tujci, ki si upajo v dvorec v kopalni obleki; grof jih brezobzirno zavrne, pa naj je dotični-
-ca tudi ministrov žena. — Iz Gozdejevega parka dospemo v vas Trsteno, ki ima na trgu dve orjaški platani, med njima pa mrzel, lepo obzidan studenec. Obseg debelejšje platane znaša približno 13 m. — Prelepe izlete (z avtomobilom) na izvir reke Omble tik za Gružem, ki vre na dan izpod pečin in se po kratkem teku izliva v morje. Njena struga leži tako nizko, da prihaja slana morska voda tik

slovesnost zopet združila vse narodne kroge, da se primerno proslavijo žrtve naše svobode.

□ **Izletniški vlaki v dravsko dolino.** Direkcija državnih železnic v Ljubljani je določila potniška vlaka štev. 1712 z odhodom iz Maribora gl. kol. ob 5.38 uri zjutraj ter štev. 1715 s prihodom v Maribor gl. kol. ob 21.04 uri zvečer kot izletniška vlaka za nedelje in praznike do vseh 30. septembra 1927. Za te vlake je izletnikom dovoljen 50 odstotni popust v II. ali III. razredu na ta način, da se pri odhodu kupi izletniška povratna vozna karta za polovično ceno od normalnih voznih cen. Te izletniške karte se izdajajo za nedelje in praznike ter veljajo en dan za vožnjo tja in nazaj. Na razdalje preko 60 km, torej iz Maribora gl. kol. do Dravograda, Guštanj in Prevalja se izdajajo izletniške karte tudi za sobote in dneve pred prazniki za določene vlake ter veljajo dva dni za vožnjo tja in nazaj. Ako je bila izdana izletniška karta na tako razdaljo za nedeljo oziroma za praznik, velja za povratek tudi v pondeljek oziroma na dan po prazniku. Te določbe stopijo v veljavo s 25. oziroma 26. junijem. Izletniške povratne vozne karte izdaja v predprodaji biljetarna »Putnik« v Mariboru, Aleksandrova cesta 35.

□ **Zborovanje upokojencev.** K poročilu o zborovanju društva državnih upokojencev dodatno dostavljamo, da sta bila izvoljena za podpredsednika gg. Pricelik Friderik iz Maribora in Logar Franjo iz Celja. Zborovanju je predsedoval g. dvorni svetnik dr. Kronvogel.

□ **Kako naj živimo svoje zdravje,** o tem bo govoril danes na fantovskem sestanku mariborskega orlovskega odseka zdravnik g. dr. A. Wankmüller. Pridite polnoštevilno in točno ob običajni uri!

□ **Ura se je našla.** Kdor jo je izgubil, naj se oglasi v hiši Pristan 11.

Celje

ORLOVSKA PODZVEZA

Ekspozitura Celje—Maribor
priredi

v nedeljo, dne 10. julija 1927 v Celju

javni nastop

s sledečim sporedom:

Dopoldne: po prihodu vlakov pohod po mestu, ob 9. uri sv. maša v opatijski cerkvi.
Popoldne: ob 4. na dvorišču Mestne

osnovne šole

telovadni nastop

1. članice: proste vaje; 2. lahka atletika: a) skok s palico, b) štafetni tek; 3. članice: simbolične vaje; 4. orodna telovadba: a) člani, b) vaditelji; 5. člani: proste vaje.

Vstopnina: sedež I. vrste 15 Din, sedež II. vrste 10 Din, stojišče 8 Din.

Sodelujeta godba celjskih železničarjev in rudarska godba iz Griž.

* * *

□ **Somišljenikom SLS v Celju!** Reklama-ejski rok za volitve v narodno skupščino poteče 30. junija t. l. Do tega dne je še mogoče zahtevati popravke v volivnih imenikih, zahtevati izbris volivnih nepravilencev in vpis onih, ki imajo sicer pravico voliti, pa te pravice ne morejo izvrševati, ker niso vpisani v volivni imenik. Vse take slučaje javito takoj tajništvu SLS v Celju, Cankarjeva 4. Pravtako naj se zglase v tajništvu vsi oni, ki imajo v volivnih imenikih vpisane napačne podatke, zlasti stanovanjske. — Stalni volivni imeniki so stalno na vpogled v tajništvu SLS. Opozarjamo, da so volivni imeniki na novo nastavljeni in vabimo somišljenike, da pogledajo, če so pravilno vpisani.

□ **Ludvik Lanjšček.** Včeraj ob 1. ponoči je za večno zatisnil oči g. Ludovik Lanjšček,

vpokojeni sodni poduradnik, potem ko je izpil do dna kelih trpljenja, ki mu ga je pripravila težka bolezen. 71 let je zvesto služil Bogu in bil skozi dolga leta nadvse vester uradnik svoje stroke ter je vršil svoj poklic v prid ljudstvu in ponos svojim predstojnikom. Bil je vzor vestnega in delavnega člana SLS, ki zgubljala z njim enega onih mož, ki ne klonijo pod pritiskom razmer, temveč jih vsak položaj najde odločen in neustrašen na strani SLS. Počivaj v miru blaga duša in nebesa naj Ti bodo plačila za Tvoje delo in zvestobo. Preostale naj tolaži vera, ki je bila rajnemu g. Lanjščeku opora in sreča v življenju.

□ **Naše somišljeniki** vabimo, da se v obilnem številu udeležijo pogreba pokojnega g. L. Lanjščka. Pogreb bo jutri, v četrtek ob štirih popoldne izpred hiše žalosti, Kralja Petra cesta št. 8, na okoliško pokopališče.

□ **»Jutro« za ušesa!** Včeraj je prineslo »Jutro« o celjskih občinskih volitvah poročilo, kakor ga zmore sestaviti zgolj človek, ki mu sovraštvo do političnega nasprotnika ne da več misliti stvarno in pravično. Z naslovi kanibalskega značaja »Volivni teror kakor v Južni Srbiji«, »Podkupovanje kakor na Madžarskem« hoče »Jutro« predstaviti zmago poštenja kot posledico nasilja in prikriti katastrofalno propast celjskih demokratov. Sramoto SDS hoče »Jutro« spremeniti v sramoto za Slovence in blati zato poštene celjske narodnjake, ki so imeli odločnosti dovolj, da so se uprli demokratski komandi in z brezprimerno energijo pokazali demokratom pot iz Celja. Celjski SLS ni bil mirno izhajamo brez »Jutrovega« sprotnega o naši narodni kvalifikaciji, si bomo tak način »Jutrovega« pisanja zapomnili tako temeljito, da bodo »Jutro« in njegovi ljudje čutili to tudi 11. septembra. Minili so časi, ko ste nas smeli zmerjati in psovati nemiščevino in vam je bilo to štetu celo v narodne zasluge.

□ **Celjskim demokratom!** Ker so morali celjski demokrati v nedeljo čutiti, da jim je v Celju odzvonilo, mečejo sedaj po svojem časopisju gnojnico ne na neradne, pač pa na nedemokratske volivce. O terorju, ki so ga uganjali demokrati, bomo še govorili. Povejmo pa že danes, da bomo resnično izbrili vsa sredstva, da pripravimo demokratom zelo, zelo grenke dni, ako bodo še pisali o protidemokratskih strankah na način, kot se ga je poslužilo včerajšnje »Jutro« in že v ponedeljek »Slovenski Narod«. Demokratji ta sredstva poznajo in upamo, da smo jih morali na to zadnjikrat opozoriti.

□ **S kolom po resnici.** »Jutro« v svoji brezprimerni želji, da predstavi zmago Združenih strank v Celju kot zmago »protnarodnih elementov« (s čimer bi seveda dokazalo zgolj impotentnost takozvanih nacionalističnih stremiljenj a la SDS), laže na vse strani in najde med izvoljenimi odborniki 9 radikalov, 6 »klerikalcev« in kar 5 Nemcev. Vsemu Celju pa je znano, da je izvoljenih 8 radikalov (gg. dr. Goričan, Posavec, Brinar, dr. Vrečko, Lečnik, Žumer, Zupan, Koren), 8 članov SLS (gg. dr. Ogrizek, Janič, Dobovičnik, Možina, Gračner, Cvrm, Hohnjec in dr. Voršič) ter 4 Nemci (gg. Rebeuschegg, dr. Skoberne, dr. Wolf, Koschir).

□ **Gostovanje ljubljanske opere.** V nedeljo 26. junija t. l. bo gostovala v celjskem

Štev. 64—27 Preds.

4871

RAZPIS.

Mestna občina celjska odda službo pobiralca mestne cestne naklade. — Ta služba je pogodbenega, plača po dogovoru. Pravilno kolkovane prošnje je vložiti pri predsedništvu mestnega magistrata najkasneje do 15. julija 1927. — Prednost imajo vpokojeni železniški uradniki.

Mestni magistrat celjski, dne 7. junija 1927.

Vladni komisar dr. Anton Farčnik s. r.

do izvora. Izvor sam je zajet za vodovod; pred njim je zgrajen jez, ki brani, da bi se morska voda mešala z njim. Okolica izvira reke Omble je idilično lepa in zelo spominja na Bled — ne manjka niti griček s cerkvico. Prijatelje dobre vinske kapljice čakaajo v Količevi pokuševalni kleti redki užiti: dubrovačka perla, Količeva zlatna kapljica in kakor se še imenujejo ti sokovi na trti posušenega grozdja očarajo tudi največjega čemernika in zagriženega vodopivca. — Daljši izleti vabijo v Kotor in v Crno goro — bodisi z ladjo bodisi z avtomobilom. Prekrasna je vožnja z avtomobilom na Trebinje, ki leži ob Trebinjčici na Popovem polju kakor oaza sredi kamenite puščave. V Trebinju najdemo v malem, kar nam kaže Sarajevo v velikem: neposredni stik med vzhodom in zapadom, islamom in krščanstvom. Tu vidiš šetajče Turkije, brezhibno oblečene po zadnji pariški modi, čez obraz pa črno velo nalik krinki — nezmiselno markiranje inginjerske tradicije.

To bi bilo prav v kratkem le nekaj zanimivosti, lepote in vžitkov, ki se nam nudijo v Dubrovniku in njegovi bližini in daljni okolici. Vse to si moremo privoščiti tekom 14 dni, ne da bi potrebili z vožnjo vred več nego približno 2500 Din. Najzanimivejše nas pa še čaka, ako se vrnemo domov preko Hercegovine in Bosne. Vožnja po divje romantičnih predelih Neretve je tako lepa, da je ne bo nihče pozabil, kdor ima le malo zmisla za naravne krasote. Mimogrede bodi omenjeno, da v železniških vozovih ves čas nismo opazili nikakega mračna in da je železniško osebje zelo uljudno in postrežljivo.

V Sarajevu imamo do prihodnje železniške zveze pet ur časa. Na muzej seveda v tem kratkem času skoro ni misliti, pač pa si moremo lepo ogledati evropski del mesta, katoliško stolnico, par džamij in zlasti — bazar! Sem še niso segli nobeni obrtni zakoni in predpisi — izvzemši davčne seveda; rokodelstvo in kupčija se razvijata v najprimitivnejših razmerah. Tujca vlečejo najbolj miniaturne delavnice in obenem prodajalnice domače umetne obrti. Star Turek nenavadno milo obraza nam kaže svoje mučno intarsiasatorsko delo in zagotavlja, da se samo muslimani še pečajo s tako neuhvalnim poslom, ki donša tako skromen zaslužek. Največja beda in primitivnost ti zija na nasproti iz »izložbe starinarjev, čevljarjev, jestvinarjev; za čemer bi se pri nas noben berač ne sklonil, da bi pobral, se tu prodaja odnosno popravlja. Kdaj se podere nevidna, visoka stena med vzhodom in zapadom, kdaj doseže kultura in socialna bližnja tudi sarajevski bazar in njegove odjemalce?

Iz Sarajeva nas vodi železnica po ravni Bosni, med turščinimi polji, vinogradi in slivnimi gajji, mimo vasi z lesenimi kočicami; zvesta spremljevalka nam je skoraj do Broda reka Bosna s svojimi lesenimi mlini, podobni onim na Muri. V Brodu pa nas sprejme v svoje območje Sava, ki nam prinaša prve poždrave iz Slovenije, naše edine, neprimerljive, k nebu kipeče planinske domovine, po kateri nam neutešljivo hrepeni srce, dokler nas zopet ne objamejo njena zelena polja in gajji, njene bele vasi, njeni grički in zvesti stržari — gore. K.

mestnem gledališču ljubljanska opera. Vprijorila bo Rossinijeva opera »Seviljski brivci«. Glavne vloge so v rokah ge. Lovštevca in gg. Banovca, Betetta, Janka in Zupana. Dirigira kapelnik g. Neffat. Začetek predstave je točno ob treh popoldne. Cene so navadne. Predprodaja vstopnic je v knjigarni Goričar & Leskovšek na Kralja Petra cesti. Ker bo konec predstave že ob šestih, se je bode mogli udeležiti tudi okoličani, ki so navezani na pot z železnico.

□ **Višji tečajni izpit na državni realni gimnaziji v Celju.** Pod predsedstvom ministrskega odposlanca g. univ. prof. Nikole Radovičiča se je vršil v junjskem roku v dneh od 13. do 18. junija višji tečajni izpit, ki je pokazal naslednji rezultat: usnega izpita sta bila oproščena dva kandidata in sicer Lavrenčič Boris in Stegu Milan. Zrelost je bila priznana kandidatom: Božiču Stanku, Debeljaku Alfonzu, Exelu Borisu, Gosaku Zdravku, Javoršku Konradu, Kosu Jožefu, Križmaničevu Mariji, Liški Janku, Podgoršku Martinu, Povodnju Viljemu, Šketi Ivanu, Slandru Jožefu, Soncu Milanu in Štukovniku Francu. V celem je položilo višji tečajni izpit 16 kandidatov, 4 pa imajo ponavljalni izpit po dveh mesecih.

Ptuj

□ **Občni zbor Glasbene Matice v Ptuj** se vrši v soboto, 23. junija, ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih. Prosi se polnoštevilne udeležbe. — Tajnik.

□ **Samoumor.** V Gomili Pri Jirsovcih se je obesil kmet Anton Kurbus.

□ **Nesreča.** G. Detičku, uslužbencu »Petovice«, se je na potu Ptuj—Rogaška Slatina pripetila nesreča. Na ovinku ceste je trčil s svojim motornim kolesom v avto, ki je privozil od nasprotni strani. Avto je kolo odbil in ga vrgel nekaj metrov preko ceste v jarek. G. Detiček je obledel v nezavesti. Voznik avta se ni zmenil za ponesrečenca, šele čez nekaj časa ga je drugi avtomobil vzel s seboj. Zdravi se sedaj v domači oskrbi.

□ **Kupčevalci na trgu.** Prav umestna naredba je nabita na stolpu na Glavnem trgu, da smejo prekupčevalci šele po 9. uri kupovati na trgu. Zdi se nam, da bo marsikateri visoko visečo desko z napisom prezl! — stroga kontrola bo tu umestna.

Slov. Konjice

Razpis poštne vožnje. Poštno in brzojavno ravnanstvo razpisuje vožnjo pošte na kolodvor in obratno za eno leto. Licitacija se bo vršila dne 6. julija v občinski pisarni. Ponudnik mora položiti 200 Din kavejce. Natančnejše se poizve pri okrajnem glavarstvu, na občini in na pošti.

Stanovanjsko vprašanje je pri nas na mrtvi točki. Noben privatnik, še manj pa občina, ne stori niti koraka za omiljenje tega resnega vprašanja. Dobro bi bilo, da bi si drž. nameščenci po vzgledu drugih krajev ustanovili svojo lastno zadružno za zidanje malih stanovanjskih hišic. Mero-dajni činitelji, zganite se!

Zagorje ob Savi

OBČANI!

Še en teden nas loči od občinskih volitev. Porabimo dobro te dni za agitacijo, da pride tudi zagorska občina v roke pristašem stranke slovenskega ljudstva. **Naj bo 26. junij konec vlade demokratske gospode nad Zagorjem.** Demokrati so si sami podpisali spravevalno svoje nezmožnosti. Najboljšega izmed sebe so si postavili za gerenta t. j. dr. Korbarja. Ta pa je tako vodil občino, da ga njegovi strankarji zdaj niti na kandidatno listo niso sprejeli!

Komunistični in socialistični generali so pa dobri za govoriti, za delati v obči blagor so pa brez sposobnosti. Zlomljen štrajp pred 4 leti in pa skoraj štiriletna doba njihovega županovanja kaže, kaj oni znajo.

Ce torej hočemo, da bo zagorska občina res kaj naredila za socialni in gospodarski blagor svojih občanov, potem volimo 5. ali 6. skrinjico! Volite SLS vi delavci, ki se potikate po luknjah, če hočete, da vam občina zida boljših stanovanj. Volite SLS vi kmetje, če hočete, da se bo kaj storilo za korist kmetijskega stanu. Volite SLS vi obrtniki, če hočete, da bo s splošnim blagostanjem občanov raslo tudi vaše blagostanje!

12. t. m. je bil blagoslovljen novi vodovod. Velika množica ljudstva se je zbrala ob tej priliki pri izviku. Tudi g. okrajni glavar je bil navzoč. G. župnik je pred blagoslovom zelo primerno spregovoril par besed o pomenu vode.

Slikanje cerkve lepo napreduje in bo čez tri tedne dovršeno. Potem bo zagorska cerkev daleč okrog ena najlepših.

Mežiška dolina

Prevalje. Ker se na binkošno nedeljo radi slabega vremena ni mogla vršiti blagoslovitev nove motorne brizgalne, se je slovesnost preložila na praznik Rešnjega Telesa. Zjutraj je bil sprejem vseh došlih gostov, ki so nato odšli k sv. maši. Po sveti maši pa se je vršila blagoslovitev brizgalne pred občno. Blagoslovitev ter slavnostni govor je imel g. duh. svetnik ter dekan dr. Riepl. V svojem govoru je poudarjal potrebo gasilnega društva ter njihovo vzvišeno delo, ki sloni na Kristusovem nauku: »Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe.« — Popoldne se je vršila vrtna veselica, pri kateri so sodelovale tri godbe. Kumića brizgalne je bila ga. Lahovnikova. Častitamo mu tudi mi!

Slovenka krajina

Licencovanje mri. v. Tekom meseca marca se je vršilo licencovanje mrijscev v Prekmurju. Prignalo se je 185 mrijscev. Komitaje so spoznale sposobnost za plemenjenje 160. ostalih 25 je nesposobnih. Lastnike najboljših mrijscev je veliki župan nagradil s častnimi priznanicami in državnim denarnimi nagradami. Veliko ministrsko diplomo dobi: Stefan Ratnik, Krog; Samuel Polak Murska Sobota; oba iz okraja Murska Sobota; nadalje uprava veleposelstva Beltinci iz okraja Dolnja Lendava. — Polhvalnice velikega župana dobe: Franc Nemeš, Tošanovci; Ivan Kološa Vaneč; Stefan Miholč, Martjanci in Pitz Jakob. Topolovec; vsi iz okraja Murska Sobota in Ivan Matjašec, Dolina okraj Dolnja Lendava.

Oseha vest. V Murski Soboti se je poročil

Nega zob za vsakega.

Redna nega in skrb za čisto estne dupline in zob je eno prvih sredstev za obrambo bolnosti. Ostanite zdravi, da morete delati in zaslužiti. Izbite pri vsakodnevni negi zob

Pebeco pasto za zobe.

g. Ferdinand Celec, tajnik SLS in Kmečke posojilnice z gđ. Terezijo Mataj. Cerkveni obred je izvršil g. Ivan Slepce, č. kan. in dekan. Novoporočenecema želimo v zakonskem življenju mnogo božjega blagoslova!

Keliko živine je uničila metljavost? Iz izkazov, ki so jih občine poslane glavarstvom v Murski Soboti in Dolnji Lendavi, je razvidno, da je zahtevala metljavost v Prekmurju krog 2000 glav goveje živine. Nekatere občine so trpele zelo veliko škodo. Tako Renkovec, kjer je na metelčnosti obolelo krog 130 krav.

Učiteljsko zborovanje. Učiteljsko okraja Dolnja Lendava je imelo v Turnišču letni občni zbor. Na dnevnem redu so bile med drugim volitve novega odbora. Izvoljeni so bili gg.: Peternel (predsednik), J. Kontler (podpredsednik), Izidor Horvat (tajnik), Preininger (blagajnik). Zborovanju je prisostvoval š. nadzornik g. Franc Škulj in je imel predavanje o delovanju »Ciril-Metodijske družbe«. Na zborovanju se je razpravljalo tudi o šolskih svetih.

Obrtna razstava. Dne 12. junija je bila otvorjena v Murski Soboti prva prekmurska obrtna razstava. Dasi so prekmurski obrtniki že prej želi z razstavljenimi predmeti zadovoljive uspehe na raznih razstavah v Sloveniji, domače razstave dosedaj niso priredili. Naposled so se zganili. Razstava vzbuja splošno pozornost in gotovo je, da mnogo pripomore k temu, da se mala obrt še bolj razvije.

Novo mesto

Še o občinskih volitvah. Udeležba pri teh volitvah je bila zelo velika. Zlasti se je pehal SDS, da je pridobila narodne socialiste, ki so volili demonstrativno z njo, pridružili so se ji tudi samostojni kmetje. Znani agitatorji vpok. sod. sluga Jarc, vpok. orožnik Čuček, čevljar Puš so se trudili cel teden za SDS. Skoro vsem volivcem so poslali demokrati svoj volivni plakat ter ga tudi nabili po mestnih zidovih. Agitiralo se je z vsemi mogočimi sredstvi. Dobila ja Gospodarska stranka 317 glasov (13 odbornikov), SLS 187 glasov (7 odbornikov), NRS 67 glasov (3 odb.), stranka reda in dela 51 glasov (2 odb.). Ker sta SLS in NRS imeli 19 glasov nad količnikom, se je vršilo zrebanje za 8. odborniško mesto SLS, ozir 3. za NRS in je žreb odločil za NRS. Volivnih kroglic je bilo 622, dočim je bilo v volivnem imeniku zaznamovanih 620 volivcev. Kako je prišlo do te razlike, je še nepojasnjeno. SLS je od zadnjih občinskih volitev napredovala za 35 glasov. Pri zadnjih občinskih volitvah je namreč imela 155 glasov. Z volivnim izidom smo namreč za našo stranko lahko zadovoljni. Naši volivci so bili disciplinirani in so povečini že v dopoldanskih urah izvršili svojo dolžnost.

Prireditev Slovenske straže. V soboto, dne 25. junija 1927, ob 8. uri zvečer se vrši prireditev Slovenske Straže v dvorani Rokodelskega doma v Novem mestu. Na sporedu so poleg govora vsučiljskega prof. dr. Lamberta Ehrlicha še pevske točke, recitacije in simbolična vaja Orle »Oj Doberdoba«.

Dopisi

Delovanje okrajnega zastopa v Laškem.

Pod tem naslovom je »Jutro« že dvakrat poročalo o nakupu plemenske živine po okrajnem zastopu. Način pisave je takšen, da je na prvi pogled razvidno, da pisec nima pravega smisla za živinorejo, ampak da zasleduje vse druge namene, kakor pa izboljšanje gospodarskih razmer. In tudi nima nobene stvarne podlage za oceno kupljene živine. Edina podlaga mu je mnenje nekega gospoda nestrokovnjaka iz Trbovelj, ki je živino obsodil, preden jo je dobro ogledal, da je slaba, da ni muredolske pasme, da je draga, da ne bo nobene koristi od nje, da so to hrvaške buše itd. — Podpisana hočeva popolnoma stvarno, objektivno in na kratko ugotoviti celotno stanje nakupljene živine.

Živino — vsega 36 krav in telic — smo nakupili v Planini in Dobju, kjer goje na ozemlju bivše Stajerske razmeroma telesno najbolj razvito in najčistejšo pasmo pomurskega-murčidskega (muredolskega) goveda. To lahko potrdijo vsi kmetijski strokovnjaki mariborske oblasti, ki so nekdanj delovali v bivši Stajerski. Pred dvema leti so kupovali po vseh krajih Slovenije muredolsko plemensko živino tudi Srbi, ki so bili z blagom iz Planine najbolj zadovoljni.

Živina je bila takoj drugi dan po nakupu porazdeljena med reflektante po polovični ceni. Samo 2 telici, ker so radi izmučenosti na dolgem potu slabo izgledali, sta bili oddani izpod potovne cene (kupljene po 3000 Din, a oddane po 1000 Din). »Jutro« namreč trdi, da je bilo oddanih izpod polovne cene polovica krav in telic. Od reflektantov, ki so plačali kavejco po 500 Din, ni prejelo plemenske živine 16. Od teh je bilo pri-glašenih za bike, katerih tudi na Planini ni bilo na prodaj, 13; dva nista bila navzoča, a eden ni hotel prevzeti kupljene telice. — Okrajni zastop je potrošil za živino 84.795 Din, isto vsoto tudi reflektanti živine, to je, ena glava plemenske živine je povprečno stala 4000 Din. Povprečna težina nakupljene plemenske živine znaša 480 kg. Iz teh števil je razvidno, da je živina razmeroma jako po ceni.

»Dopisnik »Jutra« kritizira, zakaj se ni kupila plemenska živina v Avstriji. S tako kritiko kaže pisec, kako zastarelih nazorov da je, in da je eden od onih ljudi, ki vidi v tujem narodu in tujem blagu vse boljše, kakor doma. In v teh težkih časih naj bi nosili denar v tujo državo, ko gu naš kmet tako neobhodno potrebuje! Ali nismo dali z nakupom plemenske živine našim okrajem pobudo, da bodo posvečali večjo pažnjo rejji plemenske živine? Kritika dopisnika je z ozirom na

telesnost živali popolnoma neumestna, na mlečnost živali pa smo se ozirali, kolikor je pač mogoče mlečnost strokovnjaki presoditi. Točnih podatkov o pokolenju in o mlečnosti pa tudi ne bi mogli dobiti v Avstriji, kjer je vpeljan rodovnik v reklamne svrhe. — Dopisnik kritizira kupljene plemenske telice tudi radi tega, ker se niso mogle nuditi vsem reflektantom krave s svežim mlekom. S tako kritiko je pokazal, da ni dopisnik rejec, da mu ni za dobro plemensko blago, ampak le za trenutni dobiček, za sveže mleko. Plemensko vrednost dobre telice, ki mu ne da takoj dobička, mu je postranska stvar.

Poročila, ki prihajajo od sedanjih lastnikov nakupljene živine, so tako ugodna, da se more smatrati večina nakupljene živine — to je najmanj 32 glav — kot prvovrstna prava pomursko-muriciolaska živina. Želiva, da se o najnižih trditvah prepričajo tudi strokovnjaki velikega župana, katere kliče »Jutro« na pomoč, ker izgleda, da nima do podpisanih zaupanja.

Obračun o nakupu in razprodaji živine je pisec pri okrajnem zastopu vedno na vpogled, da se tudi v tem oziru ugotovi njegovemu dvomu, ozir. skrbi za pravilno in pošteno administracijo pri okrajnem zastopu.

Dr. Jerina.

F. Vernig.

POSLOVANJE OKRAJNEGA ZASTOPA LAŠKO.

G. dr. Roš je dal priobčiti v »Jutru« št. 143 notico, v kateri pravi: »Laž je, da bi se zgodila z mojo ali brez moje vednosti kakršnakoli nepoštenost v škodo okrajnega zastopa ali davkoplačevalcev.«

Drži, g. doktor! Prišel bo čas in to kmalu, ko se boste zagovarjali, da ste pač zaupali poslovanje drugim. Glasom dopisa zgoraj omenjenega »Jutra« ste pa prevzeli vso soodgovornost nase, katere vam tudi pripada kot bivšemu gerentu, pod katerim vodstvom so se dejanja, navedena v »Slovenecu«, res vršila.

Ker pa so bila dejstva, priobčena v »Slovenecu«, dovolj jasna, bo lahko, kar tudi želim, da čimprej nastopim dokaz resnice drugod.

Ivan Deželak.

* * *

Zapuže. Pri nas so postavili fantje na praznik sv. Rešnjega Telesa 40 metrov visok mlaj, kar je pač velika redkost. Dekleta pa so sešile 9 m dolgo zastavo. Zapužanskim fantom in dekletom vsa čast!

Slovenska Bistrica. O smrti blagopokojnega veleposelnika Janeza Jerovskega je »Slovenec« že poročal. Omeniti je treba, da je bil tudi pogreb rajnega zvestega našega pristaša ter vzor-gospodarske manifestacije njegovi občini priljubljenosti ter spoštovanosti, katerega se je veselil v Slov. Bistrici in okolici. Pogreb je vodil ob asistenci duhovščine g. profesor iz Ptuj Kolarič, ki se je tudi poslovlil od rajnega ob odprtem grobu. Poleg ljudskih množic smo videli v sprevedu g. mariborskega župana dr. Leskovarja, narodna poslanca dr. Hohnjača ter žebota in več oblastnih poslancev, domačega župana z zastopniki uradov ter raznih organizacij iz Slov. Bistrice. Rajnemu Janezu bo ostal v Slov. Bistrici in daleč naokrog ohranjen časten in hvaležen spomin.

Loče—Čadram. Sadjarska in vrtnarska podružnica za konjiški okraj priredi v nedeljo, dne 26. junija t. l., ob pol 10. uri dopoldne v Ločah (šola) in ob 3. uri popoldne istega dne v Čadramu (šola) predavanje o pomenu sadja, o organizaciji sadjarjev in o pomenu in napravi sadjevca. Predavatelj je znani sadjarski strokovnjak g. Miloš Levstik iz Celja, radi česar pričakuje podružnica najštevilnejše udeležbe.

Prosveta

Slovenska umetniška razstava na Dunaju.

Dunaj, 18. junija 1927.

»Arbeiter Zeitung« z dne 15. junija 1927 poroča o razstavi »Slov. um. dr.« pri Hagenbundu na kratko in sledeče:

V razstavi sodelujejo člani »Slov. um. društva, Ljubljana«. Fran in Tone Kralj, Drago in Nando Vidmar, kakor tudi Tine Kos, Veno Pilon in Fran S. Stiplovec so slikarji, katerih vsak združuje na svoj način izenostavljeno oblikovitost z močnim izrazom in ritmično kompozicijo. Fran in Tone Kralj sta razstavila tudi leseno plastiko. Prvi »Kristusa pridigarja«, ta pa »Idealist« nazvano figuro. Zlasti »Idealist« meji že skoro ob absolutno plastiko, v kateri temelji učinek na arhitektonski in ritmični zgradbi izrazitih, toda abstraktnih prostornih oblik. Temu nasproti je Ivan Napotnikova »Plesalka« (les) ne samo oblikovana naravnost, temveč tudi polna čutnega življenja.

Poročilo je signiral Dr. Alfred Markowitz.

»Neue Freie Presse« z dne 18. junija 1927 omenja med drugim parkrat tudi naše umetnike in to v povsem ugodni obliki, kar se na splošno ni pričakovalo. Podpisano je poročilo »Kunstausstellungen« s fitro A. F. S. O. Jakcu se pravi tu: »da ist — in der slowenischen Abteilung, letztes Kabinett links — ein famoeses Männerportrait von Jakac (1.). O Kraljih in Tinetu Kosu: »Nadarjeni bodo tudi nekateri slovenski umetniki, ki so se s posebno vneto zapisali modernemu gibanju, tako oba Kralja, ta dva, posebno kot plastika pozornosti vredna; tudi Kosa (14. 15.) bi bilo tu imenovati.« Končno še o Pilonu: »Upoštevanje vredni so to pot še Fr. Lerch, Rumbold, Hügin, potem kot krajinarji Gergely, Pilon (17) in Vonašek, vsi moderní, toda s sledovi opazovanja narave in risarskega znanja...«

R. L.

Ljubljansko gledališče

OPERA.

Začetek ob 20 zvečer.

Sreda, 22. junija MADAME BUTTERFLY Gostovanje g. Jelčina. Red E.

Četrtek, 23. junija: Zaprt.

Petek, 24. junija: TAJDA. Red A.

Sobota, 25. junija: POLJSKA KRI. opereta. Izven.

Nedelja, 26. junija: SEVILJSKI BRIVEC. Gostovanje v Celju. Izven.

Ponedeljek, 27. junija: Zaprt.

Madame Butterfly: Pri današnji predstavi te lepe Puccinijeve opere poje tenorsko partijo Pinkertona gospod Kovač in ne kakor javljeno gospod Jelčina, ki je sinoči odpovedal sodelovanje v tej operi. Ostala zasedba običajna. Predstava je za red E in jo dirigira kapelnik dr. Švara.

Oskar Nedbal: opereta »Poljska kri«. To delo slavnega češkega dirigenta je znano našim gledališki publiki še iz prejšnjih let. Od ostalih operete se razlikuje v tem, da to delo v glasbenem oziru brez dvoma nadkriljuje mnogo drugih del, ki sedaj prevladujejo v gledaliških repertoarjih. »Poljska kri« se vzporedi na našem odru v soboto, dne 25. t. m. kot izven predstava.

Mariborsko gledališče

Četrtek, 23. junija ob 20: PRI BELEM KONJIKU. Abonma C. Kuponi. Zadržnikrat.

»Kar hočete« na mariborskem odru. Koncem tega tedna bo v Mariboru pravi gledališki dogodek: vrši se premijera klasične Šekspirjeve komedije »Kar hočete« v režiji g. prof. Šesta. Od Šekspirjevih komedij je pred leti upravljal »Sen kresne noče« pa ni dvoma, da bo komedija »Kar hočete« doživela enak uspeh.

Glasba

I. javna produkcija gojencev drž. konservatorija v Ljubljani se vrši v četrtek, 23. t. m. ob 20. uri v Filharmonični dvorani. Nastopijo sledeči gojenci: 1.) Verdi: Arija iz opere Ples v maskah. Poje Olup Marija. 2.) Hermann: Trije potopniki. Poje Likovič Joža. 3.) Bizet: Adagietto iz L'Alesienne. b) Ellerton: Tarantella. Igra na gosli Prevorsek Uroš. 4.) a) Škerjanec: Večerna impresija b) Pavčić: Uspavanka. Poje Rohman Danica. 5.) Verdi: Arija iz opere Aida. Poje Dolenc Josipina. 6.) Bruch: II. stavek okcirta v g-molu, za gosli. Igra Stanič Fran. 7.) Löwe: Ura. Poje Šeber Ana. 8.) Suk: Pomlad op. 22, igra na klavirju Novakovič Božica. 9.) a) Ravnik: Vasoalec, Škerjanec: Aleja sniva. Poje Pucelj Stanko. 10.) Wieniawski: Spomin na Moskvu. Igra na gosli Rupel Karel. 11.) Delibes: Arija iz opere Lakme. Poje Popović Vera. 12.) Klitka: Scherzo za 3 gosli. Igrajo Šušteršič Vinko, Krek Leon, Šivic Silvester. Posamezne nastopajoče spremljajo na klavirju: Vogelnik Marica, Valjalo Marta, Šivic Pavel, Novakovič Božica. Vstop v dvorano je prost, pobirajo se le prostovoljni prispevki v kritje stroškov, vendar pa mora vsak obiskovalec dobiti preje vstopnico, katere ne dobi v konservatorijski pisarni v Gosposki ulici št. 8, poslopie Glasbene Maticice, na dan produkcije od 9. do 12. in od 3. do 6. ter pred produkcijo v veži Filharmonične družbe.

Sport

DRŽAVNO PRVENSTVO V NOGOMETU.

III. kolo 19. t. m. SASK : Ilirija 2 : 1, Hajduk : HASK 4 : 0, BSK : SAND 3 : 1.

Ze pred tekmo smo rekli, da more dobiti Ilirija sarajevsko tekmo s SASK-om samo, ako zaigra v dobri formi. Toda v dobri formi je bila preteklo nedeljo zopet le ožja obramba Miklavčič—Pleš—Beltram, dalje med halfi Zupančič G. ki je igral tokrat na desni strani, ter v napadu edini Zupančič I. Za zmago to ni zadostovalo; brez dobrega notranjega napadalnega tria in centerhalfa se težko dobi tekme, tudi ako je nasprotnik kako slabše moštvo in ne SASK. Notranji forward je že nekoliko sezon Ahilova peta Ilirije. Preteklo nedeljo je ponovil slabo igro iz tekme s HASK-om, enako nesposoben je bil za kombinacijo kot za predore in za strel. Tudi Doberlet, navadno slabo placiran in zraven nezadostno zaposlen, ni prišel do izraza; vso igro je dobil komaj več kot tri porabno oddane žoge. Ni izključeno, da je moštvo nekoliko preigrano; odmor prihodnjega nedeljo mu bo prav dobrodošel.

SASK je imel najboljši moč med halfi. Srednji, Bulat, je daleko presegal svoj vis a vis. Ožja obramba igra enostavno in robustno, toda vedno koristno, slaba igra ilirijanskega napada, ki je nalogo zelo olajšala. Forward igra v polju boljše kot pred golom, znanega sarajevskega goalgetterja Götza je mali Pleš izvrstno držal.

V prvem polčasu je bil SASK odločno boljše moštvo, čeprav je Ilirija v splošnem vzdržala odprto igro. Izvrstna ilirijanska obramba je rešila vendarle v odmor rezultat 0 : 0. Po odmoru je dosegel SASK že v 4. in 6. minuti dva nepričakovana gola, na katerih nista bila neprizadeta Miklavčič in Beltram. Inicijativa preide nato na Ilirijo, ki iz enajstke popravi rezultat na 1 : 2. V 29. minuti sledi izključitev Pleša radi ugovaranja sodniku. Njegovo mesto zavzame Verovšek. Ilirija vztraja tudi z 10 igralci v ofenzivi, toda izravnati se ji ne posreči. — Sodil je v splošnem dobro zagrebški sodnik Padjen.

Hajduk : HASK 4 : 0. HASK je igral približno tako kot teden dni prej v Ljubljani proti Iliriji. V polju je igral lep kombinacijski, za oko všečen nogomet ter bil večino igre v premoči. Toda pred golom zopet ni znal preko dobro disponirane obrambe. Hajduk, čegar igra je sicer zelo slična HASKovi, je igral v nedeljo enostavno in koristno, o pravem času je znal uporabiti krili in uspešno mu je prizadel zagrebškemu pravku na njegovih tleh katastrofalne porazi! S sodnikom Ružićem iz Belgrada Zagrebčani niso bili zadovoljni; faktično je v nekoliko slučajih oškodoval HASKovo moštvo.

BSK : SAND 3 : 1. BSK je nadvladal ob prav dobri igri hitro in prodorno moštvo subotičkih Madžarov. To tekmo je dobro vodil ljubljanski sodnik Vodišek.

Prvenstvo II. razreda v Ljubljani. — Slavija: Javornik (Rakek) 8 : 1.

Ljubljanski drugorazredni prvak Slavija in SK Javornik, prvak province ljubljanskega okrožja LNP, sta odigrala v nedeljo zadnje prvenstveno tekmo II. razreda. Kakor je bilo pričakovati, je Slavija z gotovostjo zmagala ter si priborila s tem okrožno drugorazredno prvenstvo, z njim pa tudi napredovanje v I. razred Ljubljane Javornik je pokazal veliko agilnosti in dobre volje, toda s svojo za enkrat še primitivno igro ni mogel ozoriti zmage bolj izkušeni in taktično daleko boljši Slaviji.

Končno stanje prvenstvene tabele II. razreda v Ljubljani je sledeče: 1. Slavija 13 točk, score 17 : 7; 2. Reka 11, 17 : 10; 3. Svoboda 7, 22 : 21; 4. Krakovo 5, 19 : 27; 5. Panonija 4, 17 : 27.

Prijateljska tekma Ilirija : Celje 6 : 0.

Celje se je vnovič predstavilo kot simpatično, fair moštvo, ki ima predpogoje za nadaljnji napredek. Igralci kažejo lepo razumevanje za skupno igro in so priliko dobro vigrani. Vrtar je bil v nedeljo nesiguren in bi ob nekoliko sreče mogoč preprečiti dva ali tri gole. — II. garnitura Ilirije ki je bila v nedeljo v prav dobri formi, je bila za Celje težak protivnik. Igra je bila zanimiva vlad uspešnih taktičnih potez Ilirije, hitre tempa in obojestranske popolne fairnese. Sodil je dobro g. Smole.

SPORTNI DOGODKI.

Danes meni, jutri tebi, tako si najbrž misli Nurmi. Lani sta ga premagala Wide in Peltzer, letos pa je že zboljal Widejev rekord 2000 m 5:24.6. In tudi Peltzer mora priznati, da je sreča opoteča; v Berlinu so se vršile velike tekme, a Francozom Martinom sta tekla na 800 m, zmagal je Martin v 1:51.1 in je pustil Peltzerja 12 m za seboj. Rekord na pol milje (804.665 m) ima Peltzer, 1:51.6. Velikanska je bila borba med Wightman Smithom in Trosbachom na 110 m lese; komaj vidno je zmagal Smith v 15 sekundah. Svetovni

rekord ima Thomson, 14.8. Sedaj je pa tekkel isto razdaljo Danec Petersson v 14.7 in bi bil to nov svetovni rekord, če bi Danca ne bil pihal veter v hrbet. Pri leti priliki je pokazal Körnig ponovno svojo dobro formo, 100 m v 10.6. Buchner je tekkel 400 m v 49.8, 4 krat 100 m pa klub Charlottenburg v 42.2. Dempsey je pa spet tak kot je bil in komaj čaka, da bo odpravil Paulina ter da bo šel preko njega nad Tunneya, nad »boksarski stroj«.

VZTRAJNOST FINCEV.

Wide in Ritola sta tekmovala; pisali smo o tem. Ritola ima dobro službo, v bližini Newyorka. Ni hotel več startati. Pa je prišel Wide k njemu in je rekel, naj tekmuje z njim. In Ritola je začel trenirati, 38 let je star. Vsak dan je vstal ob štiri zjutraj, da je mogel trenirati. Štiri ure rabi za vožnjo do kraja službe in nazaj. Vse dan je delal; zjutraj pred delom in zvečer po delu je treniral. Fince ne poznajo ncbene udobnosti.

Fince Šalminen pravi: »Mi nimamo sportnih učiteljev in tudi ne enotne metode treniranja. Temeljni vzrok naših uspehov vidim v našem naravnem značaju in v našem temperamentu. Mi smo mrzli, sami zase če smo odkrili kakšnega dobrega atleta, to pač vemo, pa ne govorimo dosti. In tudi časopisi mu ne mešajo možganov in ne pišejo, da bo ves svet premagal in da more sam on zmagati. Sam naj se vzgaja. Kmečki sinovi smo po večini, malo imamo prilike za skupni trening, preveč razkropljeni smo. Vsak si išče sam svoj slog in svojo metodo; vsak atlet naj postane osebnost, razvita iz njegove morale in njegovega značaja. Mi ne poznamo zabav. Podnebje je pri nas telesnemu sportu ugodno, hud je mraz in kratko je poletje. V vsaki vasi je ena sama cesta, in tam skačejo naši dečki in tekajo za stavo. Smučanje v dolgi zimi nam utrdi noge, nam goji voljo, nam miri živce. In dobre živce moraš imeti, če hočeš biti dober atlet. Kakor sem rekel, naši atleti so na kmetih doma; petkrat na leto pridejo v mesta na tekme, to zadostuje. Malo jemo mesa, veliko rib, veliko zelenjave, veliko mleka in surovega masla in črn kruh. Pri Amerikancih je vse to obratno. Vsaka dežela si išče svojo metodo. Mi imamo svojo, za nas je dobra.«

SK Ilirija, nogometna sekcija. Seja načelstva nogometne sekcije danes, v sredo ob 21 uri v kavarni »Evropac«. — Trening I. moštva in rezerve ta teden v četrtek in soboto ob 18. uri, za ostale v sredo in petek ob isti uri. — Načelnik.

Motoklub »Ljubljana« opozarja na članski sestanek, ki se vrši danes t. j. 22. t. m. ob pol 9. uri v restavraciji »Ljubljanski dvor« s sledečim dnevnim redom: Razgovor o 500 km. kvalitetni vožnji po Sloveniji in Hrvaški. — Odbor.

Turistika

Koča pri Triglavskih jezerih se odpre 25. t. m. in bo predno odprta in najbolj preskrbljena z vsemi živili in pijačami po nizkih cenah, kakor v gostilnah in kavarnah po mestih. Nepotrebno je torej živila nositi s seboj v koč, zlasti ker je golaž ali kaka druga jestvina v koči cenejša in bolj sveža, kakor pa če bi bila v škatli prinesena s seboj. Poleg tega je treba jestvine še nositi s seboj, kar močno črpa energijo turista, zlasti po težkih triglavskih turah. Komarča: Prihod in odstop od koč v najboljšem stanju in brez nevarnosti. Gospodarstvo in oskrbnostvo koč se ni spremenilo! Zato nazaj v planinski raj!

Planince v vednost. Planince naprošamo, da pazijo v časopisju na naše objave, ki bodo ta teden sledile v vseh slovenskih dnevnikih glede otvoritve triglavskih koč in domov. Planinci naj sporoče naša priobčila svojim prijateljem in znancem, da bodo poučeni, katere kočice so že otvorene in katere ne. Radi raznih tehničnih težkoč nam zaenkrat še ni mogoče določiti imen onih koč, ki jih bomo do 25., odnosno 29. t. m. otvorili v triglavskem pogorju. Toliko planinski javnosti v vednost radi mnogobrojnih, tako ustenih, kakor tudi pisemnih vprašanj glede otvoritve naših triglavskih koč in domov. Planince naprošamo zlasti, da opozore vse prireditelje in reditelje raznih izletov v Slovenijo iz ostalih krajev naše države in drugih držav tudi na naše planine. Po možnosti naj se aranžirajo izleti vsaj v naše bližnje gorske postojanke, t. j. v Kamniško Bistrico ali na Veliko Planino in pa na Kravce. Da su pokaže tem gostom vse veličanstvo naših gora, je priporočati posebno turo na Črno prst, ki nudi turistom povečini isti razgled in iste lepote planin, kakor naš ožak Triglav. Razlika v obeh turah je samo ta, da za Črno prst ni treba nobene posebne turistične opreme, razven izkaznice za naše grančičarje, katero vsakemu prireditelju takega izleta rade volje preskrbi pisarna Osrednjega odbora SPD v Ljubljani, Šelenburgova ulica št. 7-II. Istotako se bo dalo takim izletnikom eventualne ugodnosti (članske) za prenočnino in vstopnino.

Pismo iz Poljske.

V prvem pismu sem hotel kratko in ostro skicirati dejstva in osebe iz preteklosti, ki ustvarjajo trenutno politično ozračje v Poljski, kajti treba vedeti, da so vpričo dejanskega položaja brezpomembne vse druge politične stranke in ideje, bodisi to tako močne formacije, kakor je kmetijska stranka Piast, ki jo vodi inteligentni samouk Witos, ki ima, kar je treba z žalostjo priznati, mnogo težkoč in neprilik samo zaradi svojega kmetijskega pokolenja; bodisi tako enotna in idejno močna stranka kakor je stranka Kršč. demokratov, ki se trudi ustvariti na Poljskem tako organizacijo, kakršna je SLS v Sloveniji, oz. Krščanska socialna stranka v Avstriji; druge stranke so manjše in pa razen komunistične stranke, ki rapidno narašča, ne tvorijo nikake večje nevarnosti za sedanjo vlado, ker jo celo podpirajo, dasi nekatere predvsem politične stranke Ukrajincev in Belorusov simpatizirajo s komunisti, ali pa tvorijo posebne pododdelke te stranke. Revijo svoje trenutne politične sile, kolikor leži onstran bajonetov in prepričanju poljskih državljanov vodi sedanji režim v vr-tah občinskih volitev, ki jih je oziroma hoče sukcesivno izvesti v večjih mestih Poljske in na ozemlju Galicije in vzhodnih provinc. Te volitve, katerih prvi akt se je izvršil nedavno v Varšavi, bi naj dali sedanjemu režimu točno sliko političnega razpoloženja množic. Sledil bi jim, ako dajo povoljne izgleda za režim, razpis volitev za parlament, kajti Pilsudski sovraži današnji prlament, ki je sicer od me; kega lanskega prevrata silno pohleven in skromen in je večkrat sam svoji funkciji v dejanju pod pritiskom režima nasprotnoval.

Obenem se v zvezi z razpustom parlamenta in razpisa novih volitev debatira o spremembi volivnega zakona. In tukaj je posebno glasna stranka Narodne demokracije, ki predlaga ukinitve proporca v vzhodnih ukrajinskih in beloruskih pokrajinah, češ da ti ljudje niso zreli zanj. Vendar režim ne kaže mnogo pripravljenosti za tako protustavnost, kajti rad koketira z narodnimi manjšinami, nudeč jim posamezne drobtine v obliki ultrakvističnih šol, tudi s podkupovanjem njihovih voditeljev skuša dobiti vpliv na nje (afera Wojéwódzkega, ki je bil trenutno zaupnik poljske policije in beloruskih komunistov) in kakor govore najnovejše vesti, hoče po izkušnjah, ki jih je pridobil pri zadnjih občinskih volitvah v Warszawi, dopustiti »svobodno« delovanje komunistične stranke, pravilno ocenjujoč poljsko duševnost, ki je vsled zgodovinske obremenjenosti nagnjena, kakor morebiti nobena nobena duševnost razven ruske, do zarotništva, konspiracije in zabranjenih tajnih konfederacij.

Občinske volitve v Warszawi so žarko razkrile notranje politično slabost sedanjega režima. Zato je vredno z ozirom na razumevanje trenutne situacije poljskega notranje-političnega stanja, da si predočimo njihove rezultate.

Blok desnice, v katerem so bile zbrane pod obširnimi imenom liste za ohranitev poljskega značaja prestolice vse stranke poljske desnice od Narodnih (demokratov) do krščanskih demokratov. Za njega je glasovalo okoli 120.000 volivcev, to pomeni v primeri z državnoborskiimi volitvami iz leta 1922. nazadovanje za 48.000 glasov, kajti takrat je glasovalo za njo 168.000 volivcev. Ti volivci so se sedaj deloma vzdržali glasovanja, deloma pa so oddali glasove za vladno centurmsko listo, ki je nastopala pod geslom moralne in gospodarske sanacije poljske države in za katero je glasovalo predvsem višje uradništvo in pa mnogi številni oficirji. Za to listo je glasovalo le okoli 40.000 volivcev. Tudi poljska socialistična stranka ni obdržala svojega posestnega stanja iz l. 1922., takrat je dobila v Warszawi 83.000 glasov, letos pa le nekaj nad 71.000. Najžalostnejše dejstvo teh volitev pa je nad 70.000 neveljavnih glasovnic, ki so po uradnem priznanju bile oddane za poljsko komunistično stranko, koje listo je vlada tik pred volivnim dnem razveljavila, češ, da je večina kandidatov te liste vsled političnih deliktov v zaporu. Potemtakem je naraslo število pristašev komunizma v poljski prestolici za okroglo 40 tisoč volivcev, kajti v letu 1922 so našli le 26.000 komunističnih glasov. Zidovske stranke so obdržale večinoma svoje volivce, dasi je tudi pri njih videti težjenje na levo. Govorim tukaj o pravovernih židovskih strankah, kajti znano je, da igrajo židje veliko vlogo v poljski socialistični in komunistični stranki, kakor tudi dejstvo, da se v mešanih krajih radi družijo z narodnimi slovanskimi manjšinami in jih na ta način še bolj diskreditirajo v očeh poljskih nacionalistov. Židovska inteligenca pa, ki stremi po nekakem zlitju s poljskim narodom, polni vrste režimskih stranic. Omeniti je še treba, da se je okoli 40 odstotkov volivcev vzdržalo glasovanja.

Tako je trenutno politično razpoloženje poljskih državljanov, gledano na diagram zadnjih občinskih volitev v Warszawi. To razpoloženje pa nikakor ni le odvisno od notranje političnih in psihološko-socioloških dejstev — temveč je izraz zunanje političnega položaja Poljske.

Kaj daje moč in smer organizaciji Narodne demokracije in drugih desničarskih strank? Strah pred Nemčijo. In kaj opravičuje Pilsudskega, da z veliko vnemo oborožuje armado, ki je tehnično mimogrede na višku? Strah pred Sovjetsko Rusijo. In tretjič, zakaj Tabor Velike Poljske z Dmowski na čelu propagira, organizira in tvori ekstremno nacionalistične organizacije, ki le vsled severnega značaja Poljakov in pa vsled pomanjkanja primerne prilike ne nastopajo po vzgledu italijanskih fašistov? Strah pred komunicacijo poljske duševnosti, ki nikakor ni nenaklonjena v svojih kmetijskih plasteh klicom po razdelitvi zemlje in imovine in v svojih močnih delavskih plasteh naravnost pričakuje ure socializacije kapitalizma, dasi moram priznati, da je povprečnemu poljskemu inteligentu iz verskih in narodno zgodovinskih ozirov pojm komunizma blasfemija in vpliv mskalstva na zapadno poljsko psiho. In končno, zakaj vse večje stranke v parlamentu glasu jejo za vojne proračune in zakaj Pilsudski v svojem prizadevanju ojačiti poljsko aktivno armado s civilnimi bojnimi organizacijami Strelecev, in z vojaško izobrazbo civilnega prebivalstva srečuje močen odmev v vrstah poljske inteligence in politeligence? Iz strahu pred Nemčijo, ki celo v osebah svojih sodobnih ministrov razglša, da ne more prenašati oddelitte Vzhodne Prusije od državne celine preko poljskega koridorja, ki vodi čez Kašubsko ozemlje do Gdanska. Ta strašni circulus vitiosus, ki ga mora dnevno premagovati poljska diplomacija, nam dobro tolmači razpoloženje poljskih državljanov. Mimogrede rečeno je jugoslovanska zunanja politika mnogo lažja in ko bo došlo do pametnih konvencij z Bolgarijo, s čimer bo naša vzhodna meja docela razbremenjena — naravnost enostavna, kajti z enim nasprotnikom se mora vsak zdrav narod boriti. Na poljsko državo pa težiata istočasno dve strašni sili, Nemčija in Rusija.

Gospodarstvo

Devizno in valutno poslovanje na ljubljanski borzi. Ker so vse priprave za devizno in valutno poslovanje zaključene: prišlo je odobrenje uzane, izprememba pravilnika za devizno poslovanje in imenovanja sta bila 2 senzala, se vrši v soboto ob 11 dopoldne slovesna otvoritev devizne in valutne borze. V ponedeljek pa se že začne poslovanje z devizami in valutami. Borzni sestanki se vrše sedaj: od pol 12 do 12 devize in valute, od 12 do četrt na 1 efekti ter od četrt na 1 do pol 1 blago.

Slovenska banka, d. d. Ljubljana. Dne 11. t. m. se je vršil občni zbor delničarjev te banke. Na občnem zboru sta revizorja Odbora upnikov podala poročilo o akciji za sanacijo zavoda. Upniki so izjavili, da so zadovoljni s 70 odstotno kvoto, oz. 100 odst. za male vlagatelje pod 10.000 Din in sklenjeno, da to kvoto realizira Odbor upnikov. Ta ukrep je akt samopomoči upnikov in potrebiti so še neki dogovori z interesei, tako da bo omenjena kvota zagotovljena. Delnice Slovenske banke, ki jih je posedovala Slovenska banka, ki jo prodala neki skupini, ki se je zavezala, da bo dala 500.000 Din v gotovini za omogočenje poravnave na gori omenjeni način. Ta znesek funkcija šele za terjatvami upnikov, ravno tako tudi prevzame dotična skupina garancijo za nadaljnjih 500.000 Din, katere terjatve bi prišla tudi šele za upniškimi terjatvami na vrsto. S tem je dana možnost izvršitve poravnave na zamišljeni način. Vsa aktivna Slovenske banke prevzamejo upniki kot cesijo, tako da je izvedba poravnave na trgovski način zagotovljena. Pričakovati smemo, da bo tekom par dni zaključena razprava o najvažnejših vprašanjih in se bodo dogovori z upniki izvršili po programu. To poročilo je bilo vzeto na znanje in dan je bil nalog, da se napravijo vsi koraki, da se izvede poravnava, kakor je bilo zasnovano. Absolutorij prejšnjemu upravnemu odboru se bo predlagal po popolni pojasnitvi in utrditvi poravnave. Pozdraviti je, da je s poravnavo dan konkreten primer, kako more samopomoč preprečiti in zmanjšati na najmanjšo mero škodo upnikov in vlagateljev in to z minimalnimi stroški.

Likvidacije. Občne zbere, kjer bo sklepanje o likvidaciji, sklicujejo: Bojana, kemična tovarna v Novem Sadu (kapital 5 milij. Din, ust. 1922, barve); »Oranica«, tovarna poljed. strojev v Zagrebu (kapital 1 milij. Din, ust. 1923).

Kavcije za vozarinske kredite. Znano je, da posamezna podjetja uživajo pri železniški upravi vozarinske kredite. Žel. uprava jim kreditira vozarine za pošiljke, ki jih dobe podjetja iz inozemstva od obmejne do namembne postaje. Zato pa morajo položiti kavcijo v gotovini v dvakratnem iznosu povprečnega mesečnega prometa. Železniška blagajna jih obremeni za iznos ter obračuna koncem meseca. Kakor omenjeno, se mora ta kavcija položiti v gotovini. S tem se podjetjem odteguje denar, ki ga morajo drugo plačati in ki ga vedno potrebujejo, ta denar pa je tudi za žel. upravo brezploden, ker je kavcija in ga ne more uporabljati plodonosno. Zato bi bilo umestno, da se dovoli za kavcijo polagati drž. vrednostne papirje. Tako bi se podjetjem obrestoval denar, železnica ne bi imela škode in povpraševanje po drž. vrednostnih papirjih bi naraslo. Železniško ministrstvo bi lahko z naredbo to ukrenilo. Zato je umesten apel na gospodarske korporacije, predvsem Zbornico ter Zvezo industrijev, da se za to zavzamejo pri žel. ministristvu.

Nova tvornica sladkorja. V naši državi imamo 8 sladkornih tovarn. Sedaj pa so producenti združeni pod firmo »Proizvajalke šečera«, a. d. osnovali svojo tvornico v Livcu, ki bo stala 14 milijon Din in bo dnevno predelala 160—180 ton sladkorne pese.

Izpremembe v trg. registru. Vpis: J. Vokač, Ljubljanski magazin, trg. z manufakturo, konfekcijo in galanterijo v Ljubljani; Ing. Vladimir Stare, tvornica kovinskih izdelkov »Eka« na Kolovcu, p. Radomlje, Anton Majerič, nakupovanje in prodajanje sur. kož in njih zbiranje v delo, Ormož, Tiškarna »Kolektor«, Albin Pogačnik, Stražišče pri Kranju. — Izbris: Josip Petrič, car. posrednik, Gornja Radgona (obrat objavljen).

Jesenski sejem v Frankfurtu. Termin jesenskega frankfurtskega sejma je definitivno določen od 18. do 21. septembra. S sejmom je združena razstava »Cvetje in sadje«, ki bo prirejena v družbi z interesiranimi zvezami za vrtnarstvo, veletrgovino s sadjem ter industrijo konzerv.

Gozdovi v Italiji. Italija ima 5.545.000 ha gozdov, od katerih je 63 odst. planinskih. Državnih gozdov je samo 3 odst.; devet desetih donosa gozdov tvorijo drva in oglje. Italija mora uvažati 71 odst. potrebe stavbnega lesa in vrednost tega uvoza je čez 1 milijardo lir.

Poplave v Ameriki in cene bombaža. Kakor sedaj uradno poroča poljedelski departement iz Washingtona, je računati, da bo zaradi poplav znatno izpad letine bombaža samo 800.000 bal, ker je nizko v primeri z dosedanjimi velikimi cenitvami gotovo interesiranih privatnikov.

Hmelj. Zatec. C. S. R., 17. 6. Splošno stanje hmeljskih nasadov se je izboljševalo — vendar je prej ko slej neenako in rastlina je zaostala v rasti. Posamezne lege so trpele po bolhaču in je v njih videti vrtove, v katerih se trte šele privezujejo k drogom, oziroma napeljujejo na žico in še tudi niso obsipani. Zelo neugodno je stanje drugoletnih nasadov, v katerih rastline vidno pešajo. Hmeljarji prihajajo do prepričanja, da to neugodno stanje povzroča peronospora. Vobče se lahko reče, da je tretjina vseh nasadov dobra, dve tretjini pa srednji in slabi. Obrambno delo zoper hmeljske uši se je v nekaterih krajih že pričelo. Cene za lanski hmelj padajo in se plačuje za 50 kg 3100 do 3700 š. K. — Hallertau v Nemčiji. Stanje hmeljskih nasadov se danes lahko označi s prav dobro. V okolici Spalt napreduje hmeljska rastlina vidno v razvoju. Čvrsta je in zdrava. — Iz okoliša Hersbruck javljajo hmeljarji, da peronospora letos ne razsaja tako hudo, kot v minulem letu. Rastlina se bujno razvija. V nizkih legah se je prikazala aphid muha. Ugodno poročilo je tudi iz Tischgrundu. Manj ugodno je stanje hmeljskih nasadov na Virlenberškem, posebno v okolici Rottenburga in Herrenberga. Peronospora se pojavlja v vseh legah in na vseh vrstah. V nekaterih krajih je napadala peronospora hmelj v isti meri kot lani. — Alzacija. Vsled ugodnega vremena je rastlina napredovala v razvoju. Skoro v vseh nasadih se je peronospora preganjala s škropljenjem z bakrenogallično — apnovo brozgo in sicer z dobrim uspehom. Pa tudi v neškropljenih nasadih ni peronospora povzročila posebne škode. Škoda, povzročena po hmeljski ušci, tudi ne preti nasadom.

Borza

Dne 21. junija 1927.

DENAR

Zagreb, Berlin 13.49—13.51 (13.485—13.505), Italija 316.795—318.795 (315.95—317.95), London

276.10—276.90 (276.10—276.90), Newyork 56.70—56.90 (56.70—56.90), Pariz 222.125—224.125 (222.25—224.25), Praga 168.20—169 (168.20—169), Dunaj 7.603—8.023 (7.994—8.024), Curih 10.935—10.965 (10.935—10.965), Amsterdam 22.78—22.84.

Curih, Belgrad 9.135 (9.135), Pešta 90.57 (90.60), Berlin 128.20 (123.21), Italija 29.06 (29.07), London 25.24375 (25.2475), Newyork 519.95 (520), Pariz 20.36 (20.36), Praga 15.40 (15.40), Dunaj 73.14 (73.15), Bukarešt 3.11 (3.10), Sofija 3.77 (3.76), Varšava 58.05 (58.05), Madrid 89.20 (88.75).

Dunaj. Devize: Belgrad 12.47, Kodanj 189.70, London 34.45, Milan 89.73, Newyork 709.45, Pariz 21.01, Varšava 79.24. — Valute: dolarji 707.25, dinar 12.44, češkoslovaška krona 20.99.

Praga. Devize: Lira 188.50, Zagreb 59.005, Pariz 131.75, London 163.32, Newyork 83.61.

VREDNOSTNI PAPIRJI

Ljubljana. 7 odst. invest. posoj. 84.50 den., vojna odškodnina 343—344, zastavni listi 20—22, kom. zadolžnice 20—22, Čeljska 195—197, Ljublj. kreditna 150 den., Merkantila 98—100, zaklj. 98, Praštediona 850 den., Kred. zavod 160—170, Trbovlje 472 den., Vevče 135 den., Stavbna 55—65, Sešir 104 den.

Zagreb. 7 odst. invest. posoj. 84—85, agrari 49—50.50, vojna odškodnina 343, junij 343, julij 345, Hrv. esk. 94.50, Hipobanka 60—61, Jugobanka 98, Praštediona 850, Ljublj. kreditna 150 den., Sečerana 500 zaklj., 505 zaklj., Slavonija 20—21, Trbovlje 470—482.50, Vevče 135 den.

Dunaj. Don.-savsko-jadr. 77.50, Živno 88.00, Alpine 42.65, Trbovlje 56.40, Hrv. esk. 13.30, Leykam 11.75, Hip. banka 7.50, Avstrijske tvornice za dušik 38, Mundus 174, Slavonija 1.95.

BLAGO

Ljubljana. Tendence za les čvrsta, za dež. pridelke neizpr. Zaklj.: les 4 vag.

Radio

PROGRAMI:

Zagreb 310, Breslau 322.6, Praga 348.9, Stuttgart 379.7, Frankfurt a. M. 428.6, Brno 441.2, Rim 449, Langenberg 468.8, Berlin 483.9, Dunaj 517.2, Varšava 1111.

Sreda, 22. junija.

Zagreb: 20.30 komorna glasba, 22 plesna godba. — Breslau: 20 D. Nicodem: »Scampolo« komedija, 22.30 z drobnogledom skozi mesto Breslau. — Praga: 20—22.15 koncert absolventov drž. glasbenega konservatorija v Pragi, 21 koncert, 22 časovni signal praške zvezdarne, poročila, 22.15 poročila z II. delavske olimpijade. — Stuttgart: 22 G. Donizettijeva komična opera »Die Regiments-tochter«. — Frankfurt: 19. koncert zhora Sikstin-ske kapele v Rimu, nato prenos iz Kassela: recitacijski večer. — Brno: 20 koncert, 21 starobrska godba na pihala, 22 prenos iz Prage. — Rim: 21.20 Serata di Musica Leggera. — Langenberg: 20.45 koncert zapadnonemškega komornega zbora »Hagen«, 22.15 vesela dialektična predvajanja, nato do 24 plesna godba. — Dunaj: 19 R. Wagner tragična opera »Rienzi« zadnji tribun, nato lahka večerna glsba. — Varšava: 20.30 večerni koncert, 22.30 plesna godba iz kavarne Rydz.

Četrtek, 23. junija.

Zagreb: 20.30 avtorski večer Muradbegoviča, 22.15 prenos iz kavarne Korso. — Breslau: 20.15 španski večer. — Praga: 20.10 zabavna glasba, 20.45 literarni del iz španske zgodovine, 21 španska glasba, 22 časovni signal praške zvezdarne, poročila, 22.20—22.50 prenos plesne godbe iz Narod-

nega doma v Vinohradih. — Stuttgart: 20.15 prenos iz Frankfurta, 22.15 prenos iz Freiburga v Br.: neprostoVOLjni humor. — Frankfurt: 20.15 španski večer. — Brno: 20 koncert, 21 prenos koncerta iz kavarne Rosenbreier, 22 prenos iz Prage. — Rim: 21.10 Selezione dell'Operette »Fanfan la Tulipe« del M. v Varney. — Langenberg: 20.30 španski večer, nato do 24 plesna godba. — Dunaj: 20.05 koncertna akademija, 21.05 o lepi poletni čas! poljudne, vesele in popotne pesmi. — Varšava: 20.30 koncert.

Petek, 24. junija.

Zagreb: 19.15 prenos iz opere zagrebškega narodnega gledišča. — Breslau: 20.10 ura pesmi, 21. P. Kania: »Mach' dir kein draus!« veseloigra, 22.15 esperanto. — Praga: 20.10 francoska glasba, 21 literarni del, 22 časovni signal praške zvezdarne, poročila, 22.20 reproducirana glasba. — Stuttgart: 20 sinfoničen koncert, 21 G. Hirschfeldova komedija »Röschkes Geist«. — Frankfurt: 20.15 violinske sonate, 21.15 prenos iz Kassela: koncert 1. Kasselskega mandolinskega orkestra, nato koncert domačega orkestra, nato prenos iz Kassela: zabavna glasba. — Brno: 19 koncert, 20 prenos iz Prage. Rim: 21.10 Concerto vocale e Strumentale. — Langenberg: 20.05 iz knjig, 20.40 nemški romantični, nato do 24 prenos koncerta iz kavarne »Stephanie«. — Dunaj: 20.05 poljuden koncert kapele Hauptmann. — Varšava: 20.30 večerni koncert.

Sobota, 25. junija.

Zagreb: 20.30 koncertni večer. — Breslau: 20.15 Lommelov večer, 22.15 z drobnogledom skozi mesto Breslau. — Praga: 20 slavnostna akademija ob priliki kongresa samostojnih slepcev Češkoslovaške v Smetanovi dvorani reprezentacijske hiše, 21 časovni signal praške zvezdarne, 21 G. B. Pergolese: »La serva Padrona« opera, izvajajo absolutni glasbenega konservatorija, 22 časovni signal praške zvezdarne, poročila, 22.20 plesna godba iz

narodnega doma v Vinohradih. — Stuttgart: 19 prenos iz stuttgartske »Stiftskirche«. G. F. Händel »Messias«. 21.30 prenos iz Freiburga v Br.: nor-dijski večer, nato do 24 prenos iz Frankfurta: plesna godba. — Frankfurt: 19.30 koncert dunajskega filharmoničnega orkestra, nato jazzband. — Brno: 20 »Dividenda« veseloigra V. Kreyta, 20.45 večer narodnih pesmi, 21 tamburira orkester »Harmonie«, 22 prenos iz Prage. — Rim: 21.10 Trasmisione da un Teatro. — Langenberg: 20 komorna glasba, 21.45 veseli večer, nato do 1: plesna godba. Dunaj: 20.05 koncert dunajskega sinfoničnega orkestra, nato plesna godba. — Varšava: 20.30 večerni koncert, 22.30 prenos plesne godbe iz kavarne Rydz. Program oddajne postaje v Berlinu ni bil objavljen.

Ing. Gvidon Gulič:

Parni stroj in parna turbina.

Navodila za strojnike in obratovodje parnih obratov. — Vezana knjiga stane 80 Din.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Polzvedovanja

Rožni venec v etuiu se je našel na Starem trgu. Dobi se v Ljubljani, Pred konjušnico št. 1, Trnovo.

Piščanec. V soboto, dne 18. junija dopoldne se je našel na Vodnikovem trgu piščanec. Kdor ga je izgubil, naj se zgasi v mestnem tržnem nadzorstvu, Vodnikov trg 5 od 11.—12. ure dopoldne.

RADIO potrebščine

v največji izbiri stalno v zalogi pri

FRANC BAR, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5 Telef. 407

Vremensko poročilo

Meleorološki zavod v Ljubljani, dne 21. junija 1927.

Višina barometra 508'8 m

Opazovanja	Baro-meter	Ispolna v C°	Rel. vla-ga v %	Vetar in brzina v m	Oblač-nost 0—10	Vrsta padavin		Temperat. temp.	Vlažn. temp.
						ob opazovanju	v mm do 7h		
Ljubljana (dvorec)	7	771'3	12'5	91	S 2	megla-dež	5'8	23'3	10'2
	14	769'1	22'2	48	E 1				
	21	768'4	19'2	64	W 1				
Maribor		770'3	17'0	71	mirno			—	10
Zagreb		771'0	15'0	88	S 2	megla-dež	2	18	11
Belgrad	8	770'7	18'0	72	WSW 2			24	11
Sarajevo		768'5	18'0	57	mirno			—	11
Skopje		769'2	21'0	45	W 1			35	17
Dubrovnik		765'7	24'0	31	E 8			29	16
Split		766'5	24'0	44	NE 8			31	20
Praga	7	769'4	13'0	—	WSW 6			18	10

Najvišje temperature veljajo za prejšnji dan, razven ljubljanske.

Barometer je reduciran na morsk gladino. — Visoki zračni tlak (barometer nad 765 mm) prinaša navadno lepo, nizki (pod 755 mm) pa padavinsko vreme. Barometer v mejah od 755 do 765 mm naznanja v glavnem spremenljivo vreme.

Dunajska vremenska napoved za 22. junija: lepo in toplo, prehodno nevihte niso izključene

Karel Čeč, ravnatelj Jugoslovanske tiskarne v Ljubljani

javljam v svojem, svojega sina Dragota kakor tudi ostalih sorodnikov imenu, da je moja iskreno ljubljena, srčno dobra soproga, mamica, sestra in teta, gospa

Dragica Čeč roj. Marker

danes v torek, dne 21. t. m. ob 21. uri, večkrat previdena s sv. zakramenti, po dolgi mukapolni bolezni, ki jo je udano in potrpežljivo prenašala, odšla k Bogu po večno plačilo. Pogreb se vrši v četrtek dne 23. t. m. ob 5. uri popoldne iz žalnega doma na Gruberjevem nabrežju št. 6, na pokopališče k Svetemu Križu.

Svete maše zadušnice se bodo darovale v več cerkvah.

Blagi duši blag spomin!

Ljubljana, dne 21. junija 1927.

„UNDERWOOD“ pisalni stroj ima svetovni sloves, nad 2.000.000 strojev v prometu, nedosegljivo v irpežnosti in vsled tega najcenejši. **LUD. BARAGA**, Ljubljana, Šelenburgova ulica 6/I. Telefon št. 2980

MALI OGLASI

Vaška drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 ali 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Zastoni

dobite danes žal prav malo ali nič, vendar pa morete že za naročiti znesek 3 Din mali oglas za Slovenca, ako ne obsega nad 6 besedi. — Malo večji oglasi od 5 Din dalje. Več o tem pove cenik za oglase, ki ga brezplačno pošlje vsakomur upravištvo

Premog, drva, oglje, dobavlja solidno in najceneje **POGAČNIK** — Bohoričeva ulica št. 5.

POPRAVILA
Mehanik IVAN LEGAT
specijalist za pisarniške stroje
Maribor, Vetrinjska ul. 30
Telefon int. 434.

Nogavice

VEZENINO, samoveznice, naramnice, sukanec, svilene trakove, čevljarke potrebnosti, krtače, motvoz (špaga), razni papir ter galanterijsko in kratko blago nudi po najnižjih cenah

OSVALD DOBEIC
Ljubljana, Pred Školjo 15.

Priporoča se trgovina z železnino
A. SUŠNIK, Ljubljana
Zaloška cesta.

Volna - bombaž

za strojno pletenje in ročna dela, dobite po najnižjih cenah pri **PRELOGU, LJUBLJANA**, Stari trg 12 - Židovska 4

Igralci HARMONIK, pozor!

Velika izbira lepih in prvovrstnih harmonik po najnižji ceni stalno na zalogi. Dobe se tudi preigrane in renovirane harmonike po skrajno nizki ceni. **Makso LAJOVIC**, trg., Litija. 4123

Letovišče

na morju: Stanovanje 2 sobi in kuhinja s 5 posteljami. **N. FRANOLIČ**, KRK. 4832

Apolonija Šetina

dipl. babica
sem se preselila v Zg. Šiško, Večna pot, ter se najtopleje priporočam za daljno naklonjenost.

Gospod ali gospodična se sprejme na dobro **KOSILO** Naslov v upravi: št. 4833

Deklico 10—12 let, rečnih in pošten, staršev, vzmeta zakonska brez otrok za svojo. Oglasi se je pri **Alojz Božovič**, posestnik v Šonovem, pošta Koze.

Izjava Stojec pod izjavo, vplivom težke bolezni, sem uvrstil 16. t. m. proti moji zdravi volji in čuvstvu zoper svojo nad vse ljubljeno ženo svarilo, ki ga s tem prekladam. — **Hilarijon Tofan**, Maribor.

Ne samo ceno,

temveč tudi kakovost izdelka se mora upoštevati pri nabavi poslovnih knjig.

Knjigovoznica K. T. D., tiskalnica in tiskarica poslovnih knjig v Ljubljani, Kopitarjeva ulica št. 6/II.

Zahtevajte samo **Schonda** mlečno čokolado pa boste dobili tudi lepo darilo!

Predno nastopite potovanje

zahtevajte od svoje banke

B. C. I. TRAVELLERS' CHEQUES

Potovalni čeki **BANKA COMMERCIALE ITALIANA** v lirah, franc. frankih, angl. funtih in U. S. dolarjih so najenostavnejše in najsigurnejše sredstvo, da se ob vsakem času in v vsaki deželi lahko razpolaga s svojim denarjem.

Specijalna tovarna stroje za obdelavo lesa

Klein & Stiefel, Fulda

Na velesejmu v Ljubljani

bomo razstavili najnovejše in najboljše stroje za obdelavo lesa v polnem obratu.

Novosti! Pogon brez jermena!

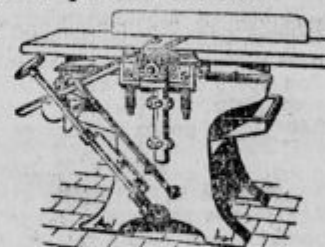
Obiščite naš prostor

208 Paoli on F.

Zastopnik za S. H. S.

Peter Angelo,

Ljubljana, Hotel SLON.

Platnena obutev

z gumijevimi podplati

svetovne tovarne „Hutchinson“ znamke „L. Aige“ za dečke, ženske in moške bele, črne in sive ima na zalogi

Kosta Nikolić i drug, Beograd,

Knez Mihajla št. 18.

Prodaja samo trgovcem.

Tužnim sreem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je gospa

Jožefina Jcos

v ponedeljek ob 8. zvečer v 71 letu starosti mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage rajnice se vrši v sredo ob 4. popoldne na domače pokopališče.

Blago pokojnice priporočamo v molitev in blag spomin. Mokronog, dne 21. junija 1927.

Žalujoči ostali.

Cene našim časopisom.

Naročnina našim časopisom ostane za leto 1927 nespremenjena.

>SLOVENE< dnevna izdaja:

za vse kraje v Jugoslaviji:

za en mesec Din 20.—;

za četrtletje Din 60.—;

za pol leta Din 120.—.

Za inozemstvo:

a) Anglija s kolonijami, Italija, Nizozemska, Švica in Amerika za en mesec Din 35.—; b) ostalo inozemstvo Din 30 Din.

Nedeljska izdaja:

za Jugoslavijo celoletno Din 80.—;

za inozemstvo celoletno Din 100.—.

>DOMOLJUB<:

za Jugoslavijo celoletno Din 38.—;

za inozemstvo celoletno Din 60.—.

>BOGOLJUB<:

za Jugoslavijo celoletno Din 20.—;

za inozemstvo celoletno Din 24.—.

Kdor plača manjši znesek, se vzame isti za račun oziroma vpiše za krajšo dobo.

Aškerčeva klet

podaljšan Cojzov graben nasproti Tehnične srednje šole

toči

izborna naravna ljutomerska, haložka, bizeljska in dolenska vina.

V prijetnem, hladnem lokalu nudi se Vam hvaležen užitek. — Prvovrstna mrzla kuhinja.

Za obisk se najtopleje priporoča.

Tesan les

(trame) kakor tudi druge vrste lesa kupuje vedno v vsaki množini in proti takojšnjemu plačilu **Fr. Gorjanc & Cie v Kranju**.

Velezanimio

je ilustrirani, popularni »Radio«-časopis

„Radiowelt“

(bakrotisk).

Poleg vseh evropskih programov zanimive aktualnosti in dragocene tehniške razprave.

Posamezni izvodi po 8 Din.

Številke na ogled brezplačno.

Wiener Radioverlag, Wien I.,

Pestalozziggasse 6/14.

Prodaja realitet.

V konkurzno maso Odon in Amalije Koutny spadajoče realitete, to so:

1. tronadstropni trgovski hiši

(na vogalu Aleksandrove in Beethovne ulice), pripravi zlasti za banko, zavarovalnico ali v druge poslovne svrhe, z obstoječimi trgovskimi in skladiščnimi prostori, ki so takoj na razpolago, sodno ocenjeni na 2.277.420 Din;

2. enonadstr. hiša v Sp. šiški

(Kolodvorska ulica št. 149) z zraven spadajočimi gospodarskimi poslopi in velikim vrtom, sodno ocenjena na Din 379.738.—, se imajo po sklepu upniškega odbora z dne 28. maja 1927 prodati najboljšemu ponudniku, s pridržkom odobritve po upniškem odboru in sodni odobritvi.

Interesenti se pozivljajo, da vložijo najkasneje do dne 20. junija 1927 pismene, za 1 mesec obvezne oferte v roke upravnika mase dr. Alojzija Kobala, odvetnika v Ljubljani, kjer so tudi točneši podatki na razpolago.

Uprava konkurzne mase.

Priporočajte

naš list ob vsaki dani priliki Priporočajte tudi njegov oglasni del

OPOZARJAMO

na „Mali oglasnik“

v našem dnevniku. — Poslužujte se ga ob vsaki priliki!

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani:

Domači vrt

Kako ga uredimo, obdelujemo in krasimo

Priredil M. Humek

Cena Din 33.—, vezano Din 40.—